

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра товарознавства та митної справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Митна експертиза скрапленого газу»

Студентки 2 курсу 9 м групи _____

Гордійчук Дар'ї

спеціальності 076

Нодарівни

«Підприємництво, торгівля та

біржова діяльність»

спеціалізації

«Митна справа»

Науковий керівник _____

Караваєв Тарас

д.т.н., професор

Анатолійович

Науковий консультант _____

Мережко Ніна

д.т.н., професор

Василівна

Гарант освітньої програми _____

Мережко Ніна

д.т.н., професор

Василівна

Київ 2018

АНОТАЦІЯ

Гордійчук Д.Н. Митна експертиза скрапленого газу

У випускній кваліфікованій роботі проаналізовано нормативно-правову базу щодо проведення експертизи та митних процедур при імпорті скрапленого газу.

Проаналізовано стан та перспективи ринку скрапленого газу. Наведено порядок та правила взяття проб скрапленого газу. Проведено митну експертизу скрапленого газу з метою підтвердження правильності визначення коду згідно з УКТЗЕД. Висвітлено нарахування мита та митних платежів при імпорті скрапленого газу.

За результатами досліджень розроблено пропозиції, щодо використання запропонованих критеріїв при проведенні митної експертизи під час здійснення митних процедур.

Ключові слова: імпорт, скраплений газ, регламент, митна декларація, митна експертиза, митні формальності, митні ризики.

SUMMARY

Hordiichuk D.N. Customs expertise of liquefied gas.

In the final qualifying work analyzes the normative and legal basis for conducting expertise and customs procedures of liquefied gas on import.

Analized the procedure and rules for the selection of liquefied gas. Carried the customs expertise of liquefied gas to confirm the correctness of their code in accordance with the Nomenclature. Presented the calculation of customs payments for import.

According to the results of the researches, proposals have been developed regarding the use of the proposed criteria during the conduct of customs examination during the implementation of customs procedures.

Key words: import, liquefied gas, bylaws, customs declaration, customs expertise, customs formalities, customs risks.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади експертизи та митного оформлення	
сक्रапленого газу.....	10
1.1. Динаміка ринку скрапленого газу в Україні та світі.....	10
1.2. Нормативно-правове регулювання експертизи та митного оформлення	
сक्रапленого газу.....	14
1.3. Аналіз класифікацій скрапленого газу.....	18
1.4. Вимоги до якості скрапленого газу в Україні та ЄС.....	23
1.5. Регламент проведення митної експертизи скрапленого газу.....	25
РОЗДІЛ 2. Митна експертиза скрапленого газу	36
2.1. Організація, об'єкт та методи дослідження	36
2.2. Асортимент скрапленого газу, що імпортується в Україну	40
2.3. Обґрунтування критеріїв, методів та засобів ідентифікації скрапленого	
газу.....	43
2.4. Митна експертиза скрапленого газу та оформлення її результатів.....	45
РОЗДІЛ 3. Митне оформлення скрапленого газу в режимі імпорту.....	52
3.1. Визначення коду скрапленого газу згідно з УКТ ЗЕД.....	52
3.2. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті	
сक्रапленого газу.....	56
3.3. Аналіз митного оформлення імпорту скрапленого газу згідно з митною	
декларацією.....	63
3.4. Запобігання митним ризикам при імпорті скрапленого газу.....	70
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	82
ДОДАТКИ.....	89

ВСТУП

Актуальність теми. Скраплений газ — природний вуглеводневий газ, який за нормальних температури й тиску навколишнього середовища перебуває в газоподібному стані, але за дуже низької температури переходить у рідинний стан, що полегшує його зберігання і перевезення.

Значна частина скрапленого газу імпортується в Україну для забезпечення потреб внутрішнього ринку, проте не тільки як паливо для автомобілів, даний вид палива використовується ще й для систем газопостачання промислових підприємств та опалення приватних будинків.

Актуальність випускної кваліфікаційної роботи полягає у необхідності проведення митної експертизи з метою достовірної класифікації скрапленого газу згідно з УКТ ЗЕД. Оскільки скраплений газ підлягає оподаткуванню акцизним податком, залежно від коду скрапленого газу згідно з УКТ ЗЕД в Митному тарифі України передбачено різні ставки мита на даний вид товару, а також саме тому з метою уникнення недостовірного нарахування митних платежів необхідним є проведення митної експертизи під час митного оформлення та митного контролю скрапленого газу.

Мета роботи – провести митну експертизу та висвітлити особливості митного оформлення й оподаткування імпорту скрапленого газу.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- ✓ Дослідити динаміку ринку скрапленого газу в Україні та світі.
- ✓ Проаналізувати нормативно-правове регулювання експертизи та митного оформлення скрапленого газу.
- ✓ Аналіз класифікації скрапленого газу.
- ✓ Вивчити вимоги до якості скрапленого газу в Україні та ЄС.
- ✓ Висвітлити регламент проведення митної експертизи скрапленого газу.
- ✓ Визначити організацію, об'єкт та методи дослідження.
- ✓ Проаналізувати асортимент скрапленого газу, що імпортується в Україну.

- ✓ Обґрунтувати критерії, методи та засоби ідентифікації скрапленого газу.
- ✓ Провести митну експертизу скрапленого газу та оформити її результати.
- ✓ Визначити код скрапленого газу згідно УКТЗЕД.
- ✓ Визначити митну вартість та нарахувати митні платежі при імпорті скрапленого газу.
- ✓ Проаналізувати митне оформлення імпорту скрапленого газу згідно з митною декларацією.
- ✓ Проаналізувати запобігання митним ризикам при імпорті скрапленого газу.

Об'єкт дослідження – скраплений газ, що переміщується через митний кордон України.

Предмет дослідження – хімічний склад та інші показники скрапленого газу, визначальні для їх класифікації згідно з УКТЗЕД, а також митна вартість, митні платежі та митні процедури при імпорті скрапленого газу.

Практична цінність роботи полягає в тому, що запропоновані критерії і методи ідентифікаційної експертизи можуть бути використанні для проведення ідентифікаційної експертизи в митних цілях .

Апробація результатів дослідження. Результати досліджень було викладено та обговорено на Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми підприємництва, торгівлі та маркетингу» у доповідях на теми: «Оподаткування та митне оформлення скрапленого газу в режимі імпорту» та «Аналіз експортно-імпортних операцій з скрапленим газом в Україні та світі» (м. Київ, Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 13-14 березня 2018 року).

Публікації. За результатами проведених досліджень опублікована стаття в Збірнику студентських наукових статей студентів КНТЕУ 2018 р.: Гордійчук Д. Митна експертиза скрапленого газу // Управління безпечністю,

якістю та експертиза товарів: зб. наук. ст. студ. ден. форми навч./ відп. ред. В.А. Осика – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – Ч. 2. – С. 145-153.

Структура та обсяг випускної кваліфікаційної роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, додатків. Основний текст роботи складає 81 сторінку. Робота містить 10 таблиць, 8 рисунків, список використаних джерел нараховує 63 найменування. До роботи додаються додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕКСПЕРТИЗИ ТА МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ

1.1. Динаміка ринку скрапленого газу в Україні та світі

На сьогоднішній день, зріджений природний газ користується попитом на світовому ринку енергетики. За даними International Gas Union (IGU), обсяг міжнародної торгівлі скрапленим газом за 2017 рік склав 252 млн. т, тобто на його частку прийшло близько 10% світового споживання природного газу. За прогнозами Bloomberg New Energy Finance (BNEF), в 2020 році попит на споживання зросте до 280 млн. тонн, а до 2030р. потреби світового ринку можуть збільшитись до 479млн. тонн. За даними щорічного звіту IGU, в 2017 році покупцями LNG стали 35 країн, що є рекордом. Постачальниками виступили 18 країн.

За даними цієї ж компанії 55% закупівель LNG у 2017р. випало на Японію (32,3%), Південну Корею (13,1%), та Китай (10,4%). Також в першу п'ятірку входять такі країни як Індія та Тайвань.

Більше 72% обсягів купівлі скрапленого газу в 2017 р. припало на країни Східної і Південно-Східної Азії та Індостан. Серед експортерів домінують такі країни, як Катар, Австралія і Малайзія, частка яких у загальному обсязі продажу скрапленого газу у світі склала 29,9%, 17,2% та 9,7% відповідно [2].

Також доступна інформація щодо обсягів світової торгівлі скрапленим газом за даними ресурсу UN Comtrade. Згідно поданих на ресурсі даних можна зробити висновок, що у 2017 р. найбільшими імпортерами скрапленого газу у світі виступили: Туреччина (1 180,8 млн. дол. США), Індія (747,4 млн. дол. США) та Мексика (304,5 млн. дол. США). Іншими країнами, які ввозять скраплений газ на суму більше 100 млн. дол. США в рік, є В'єтнам, Пакистан, Малайзія, Шрі Ланка, Ізраїль, Корея та Німеччина.

Найбільшим експортером скрапленого газу у світі є Росія – 259,2 млн. дол. США та Норвегія – 203,8 млн. дол. США. Також а п'ятірку експортерів входять такі країни як Корея, Індія та Нігерія, відповідно з поставками на такі суми: 203,8 млн. дол. США; 141,8 млн. дол. США; 138,7 млн. дол. США та 124,1 млн. дол. США [2].

Говорячи про джерела формування ринку скрапленого газу України можна констатувати його імпортозалежність. Аналіз даних статистики зовнішньої торгівлі показав, обсяги сумарного імпорту в Україну скрапленого газу пропану та бутану (ТП 271112 та 271113 згідно з УКТЗЕД) характеризується змінною динамікою (рис. 1.1) [3]. У період з 2013 по 2015 рр. обсяг імпорту скраплених газів знизився майже на 20% з 251,0 до 200,7 млн. дол. США. У наступні 2 роки динаміка імпорту кардинально змінюється. У 2017 р. порівняно з 2015 р. обсяги імпорту скрапленого газу зросли у 2,3 рази до 460,5 млн. дол. США.

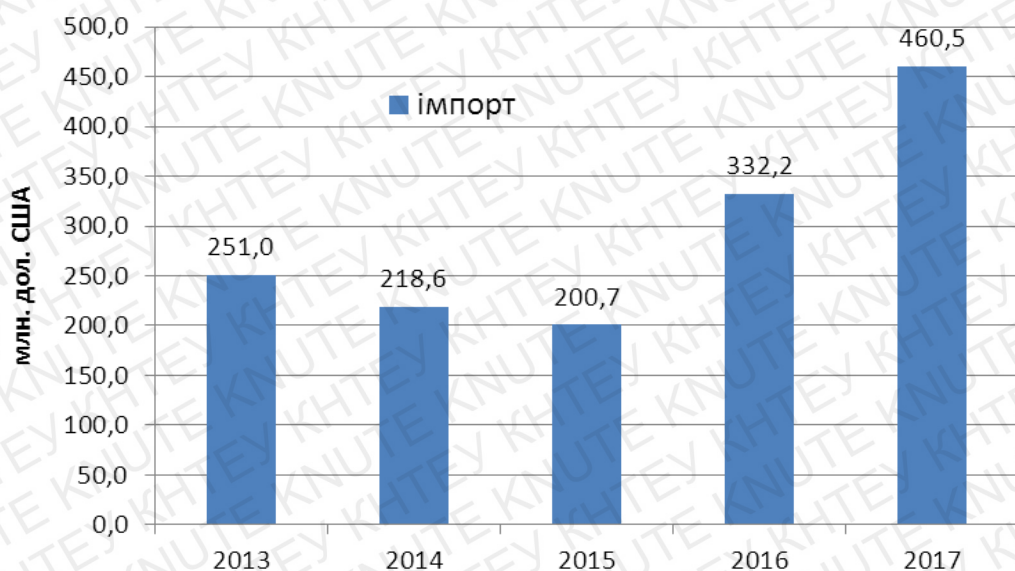

Рис.1.1. Динаміка сумарного імпорту в Україну скрапленого газу пропану та бутану (ТП 271112 та 271113 згідно з УКТЗЕД) у 2013-2017 рр.,
млн. дол. США

Така динаміка зростання пов'язано з тим, що потреби українських споживачів у скрапленому газі з кожним роком збільшуються в першу чергу

за рахунок зростання кількості автомобілів, які працюють на скрапленому газі. Проте вітчизняним виробникам не вистачає виробничих потужностей та не вдається досягти такого рівня якості та надійності виробництва, щоб забезпечити ці потреби та конкурувати з іноземними компаніями.

Динаміка імпорту скрапленого газу у натуральному вираженні дещо відрізняється від динаміки у грошовому вираженні. Як видно з рис. 1.2, у 2014 р. спостерігається незначне зниження імпорту (на 4,3 тис. тонн) скрапленого газу в Україну, порівняно з 2013 р. У наступний період відбувається суттєве зростання обсягів імпорту: в 1,6 рази – у 2015 р. порівняно з 2014 р., і майже в 1,9 рази у 2016 р. порівняно з 2015 р. Лише у 2017 р. динаміка зростання обсягів імпорту скрапленого газу сповільнилася і склала лише близько 5% порівняно з 2016 р.

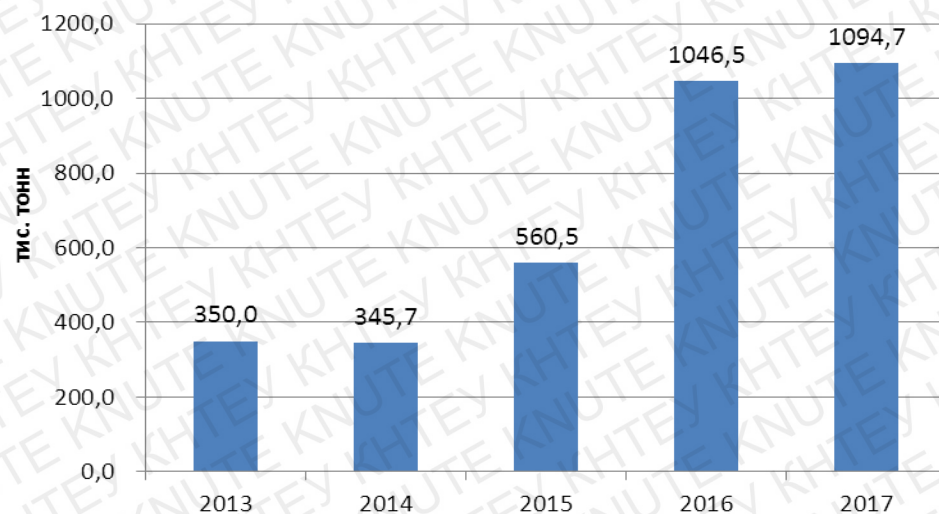

Рис.1.2. Динаміка сумарного імпорту в Україну скрапленого пропану та бутану у натуральному вираженні у 2013-2017 рр., тис. тонн

Головними країнами-експортерами скрапленого газу в 2017 році за даними Державної служби статистики стали: Білорусь, Казахстан, Росія (рис. 1.3) [3]. Найбільшим експортером є Білорусь (52%), на другому місці Росія (25%), на третьому – Казахстан (23%).

Сьогодні Україна, як і інші країни світу, використовує кілька видів первинних енергоресурсів. Проте одним із основних енергоносіїв в Україні

залишається скраплений газ, частка якого становить понад 40% від усіх спожитих енергоресурсів. Безумовно, фінансова криза економіки призвела до зниження обсягів споживання енергоресурсів. Тому для енергетичної безпеки України вкрай важливо забезпечити додаткове мобільне джерело постачання скрапленого газу.

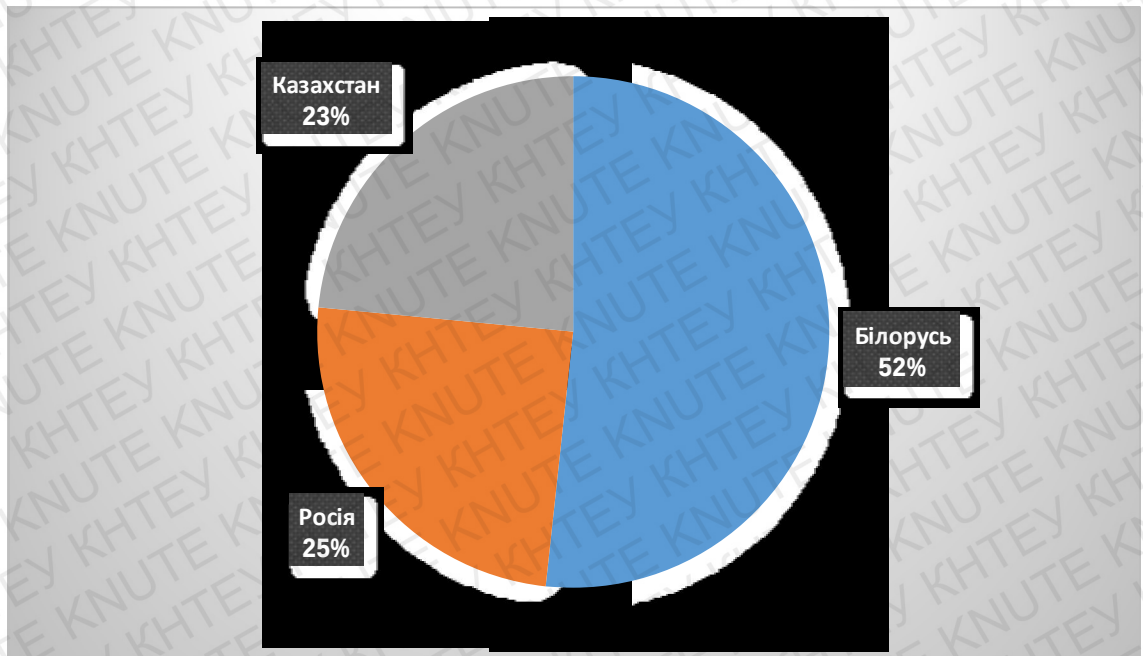

Рис.1.3. Структура імпорту в Україну скрапленого газу у розрізі найбільших країн-експортерів за 2017 рік, % [1]

Постачання скрапленого газу є одним із найбільш перспективних способів доставки газу на споживчі ринки, коли використання трубопровідного транспорту неможливе або економічно недоцільне.

Проведений аналіз потенційної ресурсної бази дав змогу визначити концептуальні засади можливості постачання скрапленого газу. Як базу для постачання доцільно розглядати ресурси країн Близького Сходу (перш за все Катару). Країни цього регіону володіють великими запасами газу і виявляють інтерес до виходу на нові ринки споживання. Розглядаючи інші країни для постачання, у зв'язку з великою відстанню недоречно, адже відстань транспортування суттєво впливає на вартість скрапленого газу.

1.2. Нормативно-правове регулювання експертизи та митного оформлення скрапленого газу

Митне оформлення - виконання митних формальностей, необхідних для випуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення, згідно статті 4 МКУ[4].

Метою митного оформлення скрапленого газу є забезпечення дотримання встановленого законодавством України порядку переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, а також забезпечення статистичного обліку ввезення на митну територію України, вивезення за її межі і транзиту через її територію товарів.

Статтею 248 Митного кодексу, зокрема, передбачено, що:

Митне оформлення розпочинається з моменту подання органу доходів і зборів декларантом або уповноваженою ним особою митної декларації або документа, який відповідно до законодавства її замінює, та документів, необхідних для митного оформлення, а в разі електронного декларування - з моменту отримання органом доходів і зборів від декларанта або уповноваженої ним особи електронної митної декларації або електронного документа, який відповідно до законодавства замінює митну декларацію.

Засвідчення органом доходів і зборів прийняття товарів, транспортних засобів комерційного призначення та документів на них до митного оформлення здійснюється шляхом проставляння відбитків відповідних митних забезпечень (у тому числі за допомогою інформаційних технологій), інших відміток на митній декларації або документі, який відповідно до законодавства її замінює, а також на товаросупровідних та товарно-транспортних документах у разі їх подання на паперовому носії.

Порядок виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, якщо інше не передбачено Митним кодексом України.

Порядок виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа регламентує Наказ мінфіну №631 від 30.05.2012[5], який розроблено відповідно до частини другої статті 246 Митного кодексу України з метою визначення порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа, що подається органу доходів і зборів на паперовому носії або як електронний документ.

Згідно пункту 2.1 розділу 2 вищевказаного наказу, для здійснення митного оформлення товарів Декларант подає до попереднього митного оформлення митну декларацію, заповнену згідно з обраним митним режимом, її електронну копію (у разі подання МД на паперовому носії), рахунок або інший документ, який визначає вартість товару, та у випадках, встановлених Кодексом, декларацію митної вартості.

Інформація про необхідність подання документів, зазначених в графі 44 митної декларації, вноситься посадовою особою, що здійснює відповідну митну формальність, до розділу IV інформаційного аркуша, в якому зазначається:

- дата й час отримання митної декларації від декларанта або уповноваженої ним особи,
- кого призначено на виконання митних формальностей за митною декларацією,
- реєстраційний номер митної декларації,
- посада, прізвище, ініціали, підпис керівника посту митного оформлення, або особи, яка виконує його обов'язки, кому передано обов'язок виконання митних формальностей за митною декларацією,
- перелік документів, зазначених у графі 44 МД, які необхідно надати, із зазначенням коду документа, посади, прізвища, ініціалів, дати та часу встановлення вимоги, та засвідчується особистим підписом посадової особи.

Здійснення зовнішньоторговельних операцій в Україні регулюють Закони України; Укази Президента України; Декрети Кабінету Міністрів України; Положення Міністерства економіки України; інших міністерств та відомств, що регулюють окремі питання тарифного та нетарифного характеру; Угоди укладенні Україною з іншими державами і іншими законодавчими актами України.

Наказ 651 «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа» від 30.05.12 регламентує порядок заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа[6]. Цей Порядок визначає правила заповнення граф митних декларацій на бланках єдиного адміністративного документа форми МД-2 (далі - ЄАД), додаткових аркушів до нього форми МД-3, специфікації форми МД, порядок унесення відомостей до доповнення форми МД-6, випадки застосування специфікації, а також порядок оформлення, розподілу та використання аркушів МД форм МД-2, МД-3, МД-6, МД-8.

Передбачені цим Порядком правила також поширюються на застосування митних декларацій на бланках ЄАД, додаткових аркушів, доповнення і специфікації, виготовлених за допомогою комп'ютера, та електронних митних декларацій.

1) Ввізне мито - являє собою податок на переміщення товарів через митний кордон України.

Підставою для звільнення від сплати ввізного мита при імпорті скрапленого газу є Закон України ВР № 584-VII від 19.09.2013 «Про Митний тариф України». Згідно ЗУ ставка ввізного мита складає 0% [7].

2) Акцизний податок - непрямий податок на споживання окремих видів товарів (продукції), визначених Податковим кодексом України як підакцизні, що включається до ціни таких товарів (продукції). Ставки акцизного податку встановлені у статті 215 Податкового кодексу України. Станом на 01.01.18 діє ставка 52 євро за тис.л.[8].

3) Податок на додану вартість - непрямий податок, який нараховується та сплачується відповідно до норм розділу V Податкового кодексу України. Об'єктом оподаткування є операції платників податку з:

- ввезення товарів на митну територію України в митних режимах імпорту або реімпорту, в тому числі постачання товарів з-під митних режимів магазину безмитної торгівлі, митного складу або спеціальної митної зони для їх подальшого вільного обігу на території України;
- вивезення товарів у митному режимі експорту або реекспорту, в тому числі постачання товарів, які перебувають у вільному обігу на території України, до митних режимів магазину безмитної торгівлі, митний склад або спеціальна митна зона [8].

При ввезенні на територію України скрапленого газу сплачується ПДВ у розмірі 20%. Ця ставка діє з 01.01.11. – згідно з Податковим кодексом України.

4) згідно з Постановою КМУ №1031 від 5 жовтня 2011р. зі змінами у разі переміщення їх через митний кордон України), скраплений газ підлягає радіологічному контролю [9].

Процедура митного контролю умовно проходить у п'ять етапів:

На першому етапі проводиться формально-логічний контроль заявлених відомостей із використанням комп'ютерних програм. Також перевіряється правильність заповнення товарно-транспортних документів на відповідність указаних у них даних положенням контракту та іншим документам.

На другому етапі здійснюється перевірка правомірності проведених платіжно-розрахункових операцій в іноземній валюті вказаними в декларації банківськими установами, дотримання учасниками зовнішньоекономічної діяльності валютного законодавства. Одночасно за наявності перевіряється паспорт зовнішньоекономічної угоди.

На третьому етапі перевіряється правильність обчислення митних платежів та надання митно-тарифних преференцій, фактичне надходження заявлених платежів на відповідні рахунки митниці.

На четвертому етапі перевіряється правильність заповнення відповідних граф митної декларації, на підставі яких формується митна статистика.

На п'ятому етапі посадовою особою митниці приймається рішення проведення митного огляду товарів спеціальними співробітниками митниці на предмет відповідності заявленим у документах відомостям.

5) Відповідно до положень частини другої статті 305 Митного кодексу України ввезення на митну територію України скрапленого газу здійснюється за умови обов'язкового надання митним органам забезпечення сплати митних платежів.

6) Розміщення скрапленого газу у режим митний склад заборонено (стаття 122 Митного кодексу України).

1.3 Аналіз класифікацій скрапленого газу.

Скраплений газ буває 2 видів: скраплений природний газ та скраплений нафтовий газ.

Скраплений природний газ, LNG (liquefied natural gas—природний вуглеводневий газ, який за нормальних температури й тиску навколишнього середовища перебуває в газоподібному стані, але за дуже низької температури переходить у рідинний стан, що полегшує його зберігання і перевезення.

Скраплений природний газ реалізується на ринку України у незначеній кількості. Більш розповсюдженим і у найбільшій кількості реалізується на ринку України є скраплений нафтовий газ.

Скраплений нафтовий газ, LPG (liquefied petroleum gas) – очищений і підготовлений нафтовий газ, переведений під впливом високого тиску в рідинний стан (пропан і бутан) для полегшення зберігання та перевезення.

У такій формі гази зберігаються на нафто- і газопереробних підприємствах; застосовуються в побуті для опалювання, підігріву води і приготування їжі; і на автомобільному транспорті — як паливо.

Пропан – безбарвний газ, $t_{\text{кип.}} = -42,07\text{ }^{\circ}\text{C}$. Формула: $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_3$. Міститься у природних і нафтових газах, утворюється під час крекінгу нафтопродуктів. Крекінг - процес, термічна або каталітична переробка вуглеводнів, наприклад, нафтових фракцій, при якій молекули важких вуглеводів розщеплюються на простіші. Застосовується для одержання пропілену, нітрометану, технічного вуглецю тощо. Використовується як автомобільне паливо, розчинник, побутовий газ (у суміші з бутаном). Температура самозаймання $466\text{ }^{\circ}\text{C}$. Концентраційна границя вибуховості 2,1-9,5%.

Бутан – органічна сполука, $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_3$, газ без кольору й запаху. Міститься в нафті та природних газах. Бутан, як правило, зустрічається тільки в газах пов'язаних з нафтовими покладами, що є ознакою, вказуючою на зв'язок газу з нафтою.

Бутан має два ізомера:

- н-бутан
- ізобутан.

Згідно з ДСТУ EN 589:217 «Палива автомобільні. Газ нафтовий скраплений. Технічні вимоги та методи контролювання» газ нафтовий скраплений поділяється на скраплений газ технічний та скраплений газ автомобільний.

Однозначна класифікація згідно з УКТЗЕД скрапленого газу може бути здійснена лише на підставі документально підтвердженої інформації щодо фізичного стану, в якому перебуває газ, що зазначається у сертифікатах

якості виробника, товаро-супровідних документах, висновках лабораторних досліджень тощо.

Для достовірного виконання митних формальностей, скраплений газ, що переміщується через митний кордон України, повинен бути класифікований згідно з українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності.

Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності складається на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів та затверджується законом України «Про Митний тариф України»[8].

В УКТЗЕД товари систематизовано за розділами, групами, товарними позиціями, товарними підпозиціями, найменування і цифрові коди яких уніфіковано з Гармонізованою системою опису та кодування товарів на рівні перших 6-и знаків.

У товарній номенклатурі товари систематизовано за розділами, розділи поділено на групи, а групи - на товари.

Структура УКТЗЕД включає найменування розділу, код та найменування групи, код та найменування товарної позиції, кодове позначення товару, найменування товару, преференційна, пільгова, повна ставка мита та скорочене позначення додаткових одиниць його виміру.

Скраплений газ відноситься до розділу V «Мінеральні речовини». Група 27 «Палива мінеральні; нафта та продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні».

Товарна позиція 2711 «Гази нафтові та інші вуглеводні в газоподібному стані» визначає пояснення наведені у таблиці 1.1.

Згідно з поясненнями до товарної позиції 2711, зазначеними в Поясненнях до УКТЗЕД, до таких газів, зокрема, належать:

- 1) метан і пропан, навіть у тому випадку, коли вони знаходяться в чистому вигляді. Наприклад, метан чистий (CAS 74-82-8) класифікується в товарній позиції 2711 19;

Таблиця 1.1

Класифікація газів нафтових та інших вуглеводнів в газоподібному стані, в тому числі скрапленого газу, у товарній позиції 2711 УКТЗЕД

2711	Гази нафтові та інші вуглеводні в газоподібному стані:
	- скраплені (зріджені):
2711 11 00 00	- - газ природний
2711 12	- - пропан:
	- - - пропан, чистота якого не менш як 99 %:
2711 12 11 00	- - - - для використання як паливо
2711 12 19 00	- - - - для інших цілей
	- - - інший:
2711 12 91 00	- - - - для специфічних процесів переробки
2711 12 93 00	- - - - для хімічних перетворень у процесах, крім зазначених у товарній підкатегорії 2711 12 91 00
	- - - - для інших цілей:
2711 12 94 00	- - - - - чистота якого більш як 90 %, але не більш як 99 %
2711 12 97 00	- - - - - інші
2711 13	- - бутани:
2711 13 10 00	- - - для специфічних процесів переробки
2711 13 30 00	- - - для хімічних перетворень у процесах, крім зазначених у товарній підкатегорії 2711 13 10 00
	- - - для інших цілей:
2711 13 91 00	- - - - чистота якого більш як 90 %, але менш як 95 %
2711 13 97 00	- - - - інші
2711 14 00 00	- - етилен, пропілен, бутилен і бутадиєн
2711 19 00 00	- - інші
	- у газоподібному стані:
2711 21 00 00	- - газ природний
2711 29 00 00	- - інші

2) етан та етилен чистотою менш як 95 % (етан та етилен чистотою не менш як 95 % включаються до товарної позиції 2901);

3) пропен (пропілен) чистотою менш як 90 % (пропен чистотою не менш як 90 % включається до товарної позиції 2901);

4) бутан, що містить менш як 95 % н-бутану та менш як 95 % ізо-бутану. Бутан, що містить не менш як 95 % н-бутану чи ізо-бутану, включається до товарної позиції 2901. Наприклад, н-бутан чистий (CAS 106-97-8);

5) бутени (бутилені) та бутадієни чистотою менш як 90 %. (Бутени та бутадієни чистотою не менш як 90 % включаються до товарної позиції 2901);

6) суміші пропану та бутану.

Вищевказаний процентний вміст сполук в товарі обчислюється відповідно до об'єму для газоподібних сполук або в одиницях маси для скраплених продуктів.

До товарної позиції 2711 не включаються:

1) окремі вуглеводні визначеного хімічного складу, крім метану і пропану, у чистому чи технічно чистому стані (товарна позиція 2901). Для етану, етилену, пропілену, бутану, бутенів і бутадієнів існують спеціальні критерії ступеня їхньої чистоти, які визначені в Поясненнях до товарної позиції 2901 (Пояснення до УКТЗЕД);

2) зріджений (скраплений) бутан у контейнерах, використовуваний для заповнення або повторного заправлення сигаретних чи аналогічних запальничок, місткістю не більш як 300 см³ (крім тих, які є невід'ємною частиною сигаретних чи аналогічних запальничок (товарна позиція 3606);

3) частини сигаретних чи аналогічних запальничок, що містять зріджений (скраплений) бутан (товарна позиція 9613).

До цього, зауважуємо, що в групі 29 згідно з пунктом (b) примітки 1 за УКТЗЕД не класифікуються суміші двох або більше ізомерів ациклічних сполук (аліфатичних) таких, в яких атоми вуглецю з'єднані між собою в прямі або розгалужені ланцюги без утворення циклів. Наприклад, суміш вуглеводневого газу, що складається з н-бутану (70 %), ізо-бутану (25 %) загальною чистотою 95 %, класифікується за УКТЗЕД у товарній підпозиції

2711 13, проте, ізо-бутан (CAS 75-28-5) чистотою 95 % або більше класифікується в товарній підпозиції 2901 10.

Таким чином, у межах товарної позиції 2711 УКТЗЕД класифікуються гази нафтові та інші вуглеводні в газоподібному стані. Визначальним для класифікації скрапленого газу у межах зазначеної товарної позиції є його фізичний стан: у товарній підпозиції 2711 11 класифікується природний газ, який постачається (перебуває) у скрапленому (зрідженому) стані; у товарній підпозиції 2711 12 класифікується пропан; у товарній підпозиції 2711 13 класифікується бутан; у товарній підпозиції 2711 19 «інші» класифікується суміш пропану та бутану як нафтовий газ, який перебуває у скрапленому (зрідженому) стані.

1.4.Вимоги до якості скрапленого газу в Україні та ЄС

Кожна партія зрідженого газу повинна супроводжуватися документом про якість скрапленого газу.

Зріджені гази повинні бути прийняті технічним контролем підприємства-виробника. Виробник повинен гарантувати відповідність якості скраплених газів вимогам даного стандарту при дотриманні споживачем умов зберігання, встановлених стандартом.

В Україні та Європейському союзі діє ідентичний, гармонізований стандарт.

Згідно ДСТУ EN 589:2017 «Палива автомобільні. Газ нафтовий скраплений. Технічні вимоги та методи контролювання» [15], автомобільне паливо має відповідати вимогам, наведеним в табл. 1.2.

Отже, ДСТУ EN 589:2017 регламентує основні фізико-хімічні показники скраплених нафтових газів: сферу застосування, технічні вимоги та методи контролювання, загальні вимоги, вміст води, запах та густину.

Таблиця 1.2

Показники якості скрапленого нафтового газу

Показник	Одиниця вимірювання	Граничні значення	
		мінімум	максимум
Октанове число за моторним методом, ОЧ/М		89,0	
Загальний вміст дієнів	% моль		0,5
Наявність сірководню		відсутність	
Вміст загальної сірки	Мг/кг		50
корозія мідної пластинки (1год. За температури 40*)	Оцінка	Клас 1	
Залишок після випарювання	Мг/кг		60
Тиск пари, манометричний, за температури 40*С	кПа		1550
Температура, за якої манометричний тиск пари не менше ніж 150кПа - для марки А - для марки В - для марки С - для марки D - для марки Е	°С		-10 -5 0 10 20
Вміст води		Витримує	
Запах		Неприємний і характерний за концентрації в повітрі 20% від НМЗ	

Критерієм ідентифікації зрідженого газу є його склад. Склад скрапленого газу визначається до початку його відпуску в пробі, що відбирається з резервуара постачальника (заводу-виготовлювача або газонаповнювальної станції).

При визначенні якості зріджених газів головна увага звертається на вміст основного компонента, домішок, сірки, кородуючих речовин і води. Крім того, обов'язково нормується пружність парів продукту.

1.5. Регламент проведення митної експертизи скрапленого газу

Проведення митної експертизи скрапленого газу регламентується Наказом №1058 «Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Департаментом податкових та митних експертиз під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку» від 02.12.2016[16].

Експерт користується правами, визначеними статтею 84 Податкового кодексу України та статтею 502 Митного кодексу України, іншими актами законодавства, зокрема має право:

- ознайомлюватися з матеріалами, які стосуються предмета експертизи;
- заявляти клопотання перед органом ДФС про надання йому додаткових матеріалів, необхідних для виконання завдань, поставлених у запиті про проведення дослідження (аналізу, експертизи) або постанові про призначення експертизи у справі про порушення митних правил;
- відмовитися від надання висновку або відповіді на окреме (окремі) питання, якщо поданих матеріалів недостатньо або він не володіє необхідними знаннями для проведення дослідження (аналізу, експертизи).

Дослідження (аналіз, експертиза) проб (зразків) товарів під час здійснення митного контролю та митного оформлення проводиться протягом 10 днів з дня їх надходження до ДПМЕ. У разі потреби цей строк може бути продовжено за рішенням керівника ДПМЕ, але не більше ніж на 20 днів.

Для продовження строку проведення дослідження (аналізу, експертизи) керівник самостійного структурного підрозділу з питань експертизи та досліджень готує клопотання на ім'я керівника ДПМЕ, в якому обґрунтовує причину необхідності продовження строку проведення дослідження (аналізу, експертизи).

Проведення митної експертизи скрапленого газу проводиться у 4 етапи:

1. Підготовка пакету документів для проведення досліджень (аналізів, експертиз).

Запит про проведення дослідження (аналізу, експертизи) готується посадовою особою органу ДФС за встановленою формою.

У запиті в обов'язковому порядку зазначаються підстава та мета направлення запиту, визначаються завдання для дослідження (аналізу, експертизи), а саме які характеристики скрапеного газу (склад, фізичні, фізико-хімічні властивості тощо) необхідно перевірити або встановити. Визначені у запиті завдання для дослідження (аналізу, експертизи) повинні відповідати меті направлення запиту.

2. До запиту додаються:

- оригінал акта про взяття проб (зразків) товарів (у разі взяття проб (зразків) товарів);
- копія акта про проведення огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів, ручної поклажі та багажу (у разі проведення);
- копії інших супровідних документів, які подаються при здійсненні податкового або митного контролю (митна декларація, зовнішньоекономічний договір (контракт), інвойси, рахунки-фактури, накладні, сертифікати (висновки, реєстраційні посвідчення уповноважених державних органів, якщо такі видавались);
- техніко-технологічна документація про склад, фізико-хімічні властивості товарів, інформація про основні технологічні стадії їх виробництва та призначення.

Достовірною техніко-технологічною документацією вважаються офіційно видані книги, стандарти, технічні умови, специфікації, каталоги, креслення, паспортні дані.

3. До постанови про призначення експертизи у справі про порушення митних правил додаються завірнені копії матеріалів справи, які стосуються предмета експертизи, та протокол про одержання проб і зразків для проведення експертизи у справі про порушення митних правил.

4. Питання, поставлені перед експертом у запиті про проведення дослідження (аналізу, експертизи) або постанові про призначення експертизи у справі про порушення митних правил, не повинні виходити за межі компетенції та спеціальних знань експерта.

5. Запит про проведення дослідження (аналізу, експертизи) або постанова про призначення експертизи у справі про порушення митних правил органу ДФС разом із супровідною документацією (матеріалами, що передаються у розпорядження експерта), пробами (зразками) товарів доставляються до ДПМЕ посадовою особою органу ДФС або поштою.

Уповноважена посадова особа органу ДФС доставляє до ДПМЕ проби (зразки) товарів, які заборонені до пересилання у поштових відправленнях.

6. Взяття проб (зразків) товарів.

Взяття проб скрапленого газу для проведення дослідження (аналізу, експертизи) проводиться уповноваженими посадовими особами органу ДФС на підставі вмотивованого рішення керівника цього органу або особи, яка виконує його обов'язки, або постанови про взяття проб і зразків у справі про порушення митних правил.

У випадках фактичної відсутності скрапленого газу під час проведення податкового контролю, документальної виїзної перевірки для проведення аналізу може надаватися наявна супровідна та техніко-технологічна документація.

Проби скрапленого газу беруться в мінімальній кількості у двох примірниках (досліджуваний та контрольний), кількість кожного з яких у

одиницях виміру є достатньою для проведення дослідження (аналізу, експертизи) згідно з Нормативами взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), наказом Міністерства фінансів України від 02 грудня 2016 року № 1058 «Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із ДПМЕ під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку»[16].

Кожен із примірників (досліджуваний та контрольний) проби (зразка) товару упаковується та опломбовується (опечатується) окремо, обов'язково маркується маркувальною етикеткою, в якій зазначається така інформація:

- найменування товару,
- кількість взятої проби,
- номер проби,
- інші ідентифікаційні ознаки товару (номер партії (серії), відправник, одержувач, номер митної декларації),
- дата та час відбору,
- прізвище, ім'я, по батькові особи, яка відібрала та опломбувала проби.

У випадках взяття проб (зразків) одного найменування товару, але різних номерів артикулів, партій, серій, ці номери обов'язково зазначаються на маркувальних етикетках відібраних проб (зразків) товарів.

Взяття проб (зразків) товарів здійснюється з обов'язковим додержанням вимог міжнародних та національних стандартів, іншої нормативно-технічної документації, правил техніки безпеки та пожежної безпеки.

Посадова особа органу ДФС, яка вповноважена проводити взяття проб (зразків) товарів, повинна бути ознайомлена із вимогами міжнародних та

національних стандартів, іншої нормативно-технічної документації щодо здійснення взяття проб (зразків) товарів.

Про взяття проб скрапленого газу складається акт у трьох примірниках, форму якого затверджено наказом Міністерства фінансів України від 02 грудня 2016 року № 1058 «Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку».

Відбір проб газів вуглеводневих скраплених для експертного дослідження при проведенні митного контролю та митного оформлення здійснюється з метою їх ідентифікації та подальшої класифікації згідно УКТЗЕД.

Пробу вуглеводневих скраплених газів відбирає оператор у присутності особи (спостерігача), обізнаної з методами відбирання проб.

Під час відбирання проб оператор повинен стояти спиною до вітру з метою запобігання вдихання парів вуглеводневих скраплених газів.

Забороняється відбирати проби вуглеводневих скраплених газів на відкритому повітрі під час грози.

Забороняється відбирати проби із стаціонарних ємностей та цистерн під час зливання або наливання вуглеводневих скраплених газів. Підготовка до відбирання проб.

Місце для відбирання проб повинно бути зручним і обладнаним пробовідбірним обладнанням для приєднання вхідного штуцера пробовідбірника. При цьому пробовідбірник повинен знаходитися у вертикальному положенні. Вуглеводневий скраплений газ повинен проходити через пробовідбірник знизу догори.

Пробовідбірна лінія повинна бути виготовлена з матеріалу, переважно металу, стійкого до продукту, що відбирають. На лінії, джерелі з продуктом і

контейнері повинні бути вентиля та додатково регулюючий і продувальний вентиля.

Для відбирання проб вуглеводневих скраплених газів застосовують пробовідбірники типу ПУ, ПГО згідно з чинними нормативними документами, що виготовлені із сталі 12 Х 18Н10Т згідно з ГОСТ 5632, і які розраховані на робочий тиск 4,9 МПа (50 кг/см²), що зазначається на корпусі пробовідбірника та пробовідбірників типу МКБ-089-200С-1-2-2, згідно з чинними нормативними документами, що виготовлені із сталі 12 Х 18Н10Т згідно з ГОСТ 5632, і які розраховані на робочий тиск 19,6 МПа (200 кгс/см²), що зазначається на корпусі пробовідбірника.

Дозволяється відбирати проби скраплених газів у контейнери. Максимальний безпечний робочий тиск також повинен бути зазначений на пробовідбірнику (контейнері).

Дозволяється використовувати для відбирання проб скраплених газів контейнери з корозійностійкого матеріалу, що забезпечує максимальну безпеку. Придатним матеріалом є нержавіюча сталь. Розмір контейнера залежить від кількості проби.

Пробовідбірники підлягають огляду перед кожним відбиранням проби. Поверхня пробовідбірника під час візуального огляду не повинна мати вм'ятин, тріщин та інших дефектів, що впливають на якість та погіршують зовнішній вигляд пробовідбірника.

Перевіряють наявність ущільнювальних кілець і прокладок у запірних втулках та заглушках.

Перевіряють наявність допоміжної прокладки в місці з'єднання пробовідбірника з пробовідбірним пристроєм. Витік у з'єднаннях під час відбирання проб неприпустимий.

Пробовідбірники повинні бути чистими і герметичними. Перед приєднанням пробовідбірника, пробовідбірну лінію продувають вуглеводневим скрапленим газом, який відбирається, для зливання відстояної води та промивання лінії до появи рівного струменя продукту[14].

Перед відбиранням проби на аналіз знімають заглушки з пробовідбірників. Відбирання проб у пробовідбірник типу ПУ здійснюється у такому порядку:

1. Знімають заглушки з пробовідбірника.
2. Пробовідбірник, який знаходиться у вертикальному положенні, приєднують до пробовідбірного пристрою будь-яким штуцером, потім відчиняють на один оберт випускну і впускну запірні втулки.
3. На пробовідбірному пристрої відчиняють запірну арматуру і продувають пробовідбірник вуглеводневим скрапленим газом, що відбирають. Продування закінчують після появи рівномірного струменя рідини, потім зачиняють послідовно випускну, впускну запірні втулки і запірну арматуру пробовідбірного пристрою.
4. Від'єднують пробовідбірник і загвинчують на обидва штуцери запірних втулок заглушки.
5. Запірні втулки почергово відчиняють на один оберт, на 4-5 секунд, для створення у корпусі газової «подушки» і знову їх зачиняють. При цьому пробовідбірник утримують вертикально; втулка, що відчиняється, повинна знаходитися знизу.

Відбирання проб скраплених газів у контейнери здійснюється у такій послідовності.

1. Продування пробовідбірної лінії. З'єднують пробовідбірну лінію з джерелом продукту і вентилем. Відкривають вентиль на джерелі продукту і продувають пробовідбірну лінію.
2. Продування контейнера для проб з двома вентилями. Під час пробовідбору контейнер для проб з двома вентилями розташовують вертикально. Нижній вентиль відкривають і контейнер частково заповнюють пробою, трохи відчинивши верхній вентиль. Потім вентилі закривають, контейнер перевертають і, відкривши нижній вентиль, залишок проби у вигляді рідини зливають. Операцію повторюють не менше трьох разів. Після здійснення цієї операції контейнер заповнюють продуктом. Пробу

скрапленого вуглеводневого газу через пробовідбірну лінію відбирають з джерела у контейнер, продуваючи та заповнюючи його продуктом. Потім з контейнера випускають частину проби для створення 20%-го газового простору і наповнення контейнеру рідиною на 80 % його об'єму.

3. Відразу після відбирання проби створюють 20%-й газовий об'єм над рівнем продукту в контейнері. Для цього контейнер розташовують вертикально і відразу верхній вентиль трохи відкривають. Дають вийти надлишку рідини і в разі першого появи газу, вентиль закривають.

Відбирання проб із залізничних цистерн.

Проби вуглеводневих скраплених газів із залізничних цистерн відбирають за допомогою контрольного вентиля спорожнення цистерн. Схему розташування вентилів для взяття проб скрапленого газу із залізничного вагона-цистерни та арматури на кришці люка наведена на рисунку 1.4.

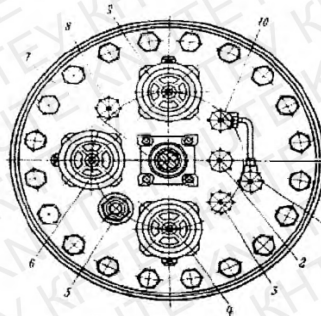

Рис. 1.4. Схема розташування вентилів для взяття проб скрапленого газу із залізничного вагона-цистерни:

де, 1 та 10 – вентиля для контролю опорожнення; 2 та 3 – вентиля для контролю рівня наповнення, 4 та 9 – кутові вентиля для наповнення та зливу зрідженого газу, 5 – карман для термометру, 6 – кутовий вентиль для відбору та подачі парової фази зрідженого газу, 7 – запобіжний клапан, 8 – дренажний вентиль.

У разі виникнення розбіжностей між результатами випробувань, проби відбираються з першої і кожної четвертої цистерни залізничного маршруту, але не менш, ніж з двох цистерн, якщо в маршруті сім або менше цистерн.

Відбирання проб із трубопроводів. Пробу вуглеводневого скрапленого газу, що перекачують трубопроводом, відбирають з вертикальної ділянки трубопроводу.

Відбирання проб із балонів.

Пробу вуглеводневих скраплених газів у рідкій фазі відбирають із балонів, що знаходяться в горизонтальному положенні. Пробу продукту відбирають від 1% балонів, але не менш ніж з трьох, якщо в партії менше 300 балонів.

Відбирання проб зі стаціонарних ємностей.

Перед відбиранням проби із ємностей, вуглеводневі скраплені гази відстоюють та видаляють відстояну воду та забруднення. Пробу відбирають з середини заповненої ємності.

Пакування, маркування, транспортування та зберігання проб.

1. Відібрані проби вуглеводневих скраплених газів повинні мати на пробовідбірнику етикетку. Пробовідбірник перев'язують шнурком, кінці якого протягують в отвори в етикетці. Кінці шнурка пломбують або заливають сургучем на пластинці з щільного картону чи дерева і опечатують.

2. На етикетці зазначається:

- назва вуглеводневих скраплених газів;
- кількість відібраних проб;
- назва підприємства - постачальника;
- одержувач;
- номер партії, одиниці транспортної тари, цистерни;
- номер та дата митної декларації;
- позначення нормативного документа на вуглеводневі скраплені гази;
- дата, час відбору, посада та прізвища осіб, які відібрали та опечатали пробу.

3. Відібрані проби вуглеводневих скраплених газів транспортують та зберігають у пробовідбірниках. Пробовідбірники необхідно оберегати від різких ударів.

4. Під час транспортування пробовідбірник розміщують у ґратчасту тару з чарунками.

5. Пусті чисті пробовідбірники зберігають з відкритими запірними втулками та зачиненими заглушками з метою збереження властивості ущільнювальних кілець.

Пробовідбірники з відібраними пробами зберігають із загвинченими на обидва штуцери заглушками.

6. Зберігання проб здійснюється у приміщеннях, що обладнані припливно-витяжною вентиляцією на відстані не менше 1 м від опалювальних систем. Пробу зберігають до закінчення випробувань.

7. Після застосування, пробовідбірники повністю звільняють від вуглеводневих скраплених газів, продувають стисненим азотом, який відповідає вимогам ДСТУ ГОСТ 9293 або стиснутим повітрям, яке відповідає вимогам ГОСТ 17433 і ставлять у зачинене приміщення, що вентилюється, і захищене від пилу та атмосферних опадів. У разі необхідності, пробовідбірники обробляють водяною парою перед продуванням азотом[17].

Відомості про проби (зразки) товарів кожного відібраного найменування або виду, артикулу, серії товару наводяться в акті під окремим порядковим номером.

Мета взяття проб скрапленого газу в акті повинна відповідати меті подання запиту.

Один примірник акта передається разом з відібраними пробами скрапленого газу до ДПМЕ, другий - залишається у справах органу ДФС, третій - у декларанта, платника податків або уповноваженої ними особи, стосовно якого здійснюється податковий або митний контроль.

У разі взяття проб (зразків) товарів згідно зі статтею 517 Митного кодексу України складається протокол про одержання проб і зразків, копія якого надається до ДПМЕ разом із постановою про призначення експертизи у справі про порушення митних правил.

Відібрані проби (зразки) товарів зберігаються та транспортуються в умовах, що унеможливають доступ до них, забезпечують їх цілісність

(збереження герметичності) та незмінність характеристик скрапленого газу, за якими буде проводитися їх дослідження (експертиза).

У разі потреби посадові особи органу ДФС забезпечують експертам ДПМЕ доступ до товарів, транспортних засобів та можливість їх огляду за місцем їх зберігання.

6. Приймання запитів (постанов) та проведення досліджень (аналізів, експертиз) в ДПМЕ.

Запит про проведення дослідження (аналізу, експертизи) скрапленого газу, постанова про призначення експертизи у справі про порушення митних правил разом із супровідними документами приймаються уповноваженими посадовими особами ДПМЕ і реєструються в установленому порядку.

При виявленні порушень вимог ДПМЕ протягом 3 робочих днів після реєстрації запиту про проведення дослідження (аналізу, експертизи) або постанови про призначення експертизи у справі про порушення митних правил письмово інформує орган ДФС про виявлені порушення.

Орган ДФС усуває виявлені порушення у строк, що не перевищує 3 робочих днів з дня реєстрації листа ДПМЕ, та повторно подає до ДПМЕ необхідні матеріали (супровідну документацію, проби (зразки) товару).

Інформація про виявлені порушення вимог заноситься до відповідного журналу обліку невідповідностей при реєстрації запитів про проведення досліджень (аналізів, експертиз) або постанов про призначення експертизи у справі про порушення митних правил органів ДФС, форма якого затверджується наказом ДПМЕ.

Журнал обліку невідповідностей при реєстрації запитів про проведення досліджень (аналізів, експертиз) або постанов про призначення експертизи у справі про порушення митних правил органів ДФС ведеться уповноваженими посадовими особами ДПМЕ, і до нього заносяться інформація про виявлені порушення, пропозиції щодо їх усунення, строки, прийняте за результатами досліджень (аналізів, експертиз) рішення.

РОЗДІЛ 2

МИТНА ЕКСПЕРТИЗА СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ

2.1. Організація, об'єкт та методи дослідження

При здійсненні експертизи в митній справі вирішується цілий комплекс загальних задач фіскального, контрольного, економічного, правоохоронного, статистичного і захисного характеру [26].

Митна експертиза проводиться експертом, який повинен мати базову відповідну освіту, знати основи митної справи, експертизи, знати ринкову кон'юнктуру стосовно досліджуваних матеріалів і виробів, а також повинен мати високу кваліфікацію. Кваліфікація експерта залежить від його інформаційної активності і компетентності — професійної, кваліметричної культурної.

Експертиза скрапленого газу проводилась в Департаменті податкових та митних експертиз. Порядок проведення митної експертизи регулюється наказом Міністерства фінансів України №1058 від 16.12.2016 р. «Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку».

Загальна схема досліджень наведена на схемі (рис. 2.1).

Дослідження проводилось у три етапи.

На першому етапі вивчено теоретико-методологічні засади митної експертизи та митного оформлення імпорту скрапленого нафтового газу, проаналізовано стан та тенденції розвитку ринку скрапленого нафтового газу в Україні та світі, а також визначено вимоги до якості об'єкта.

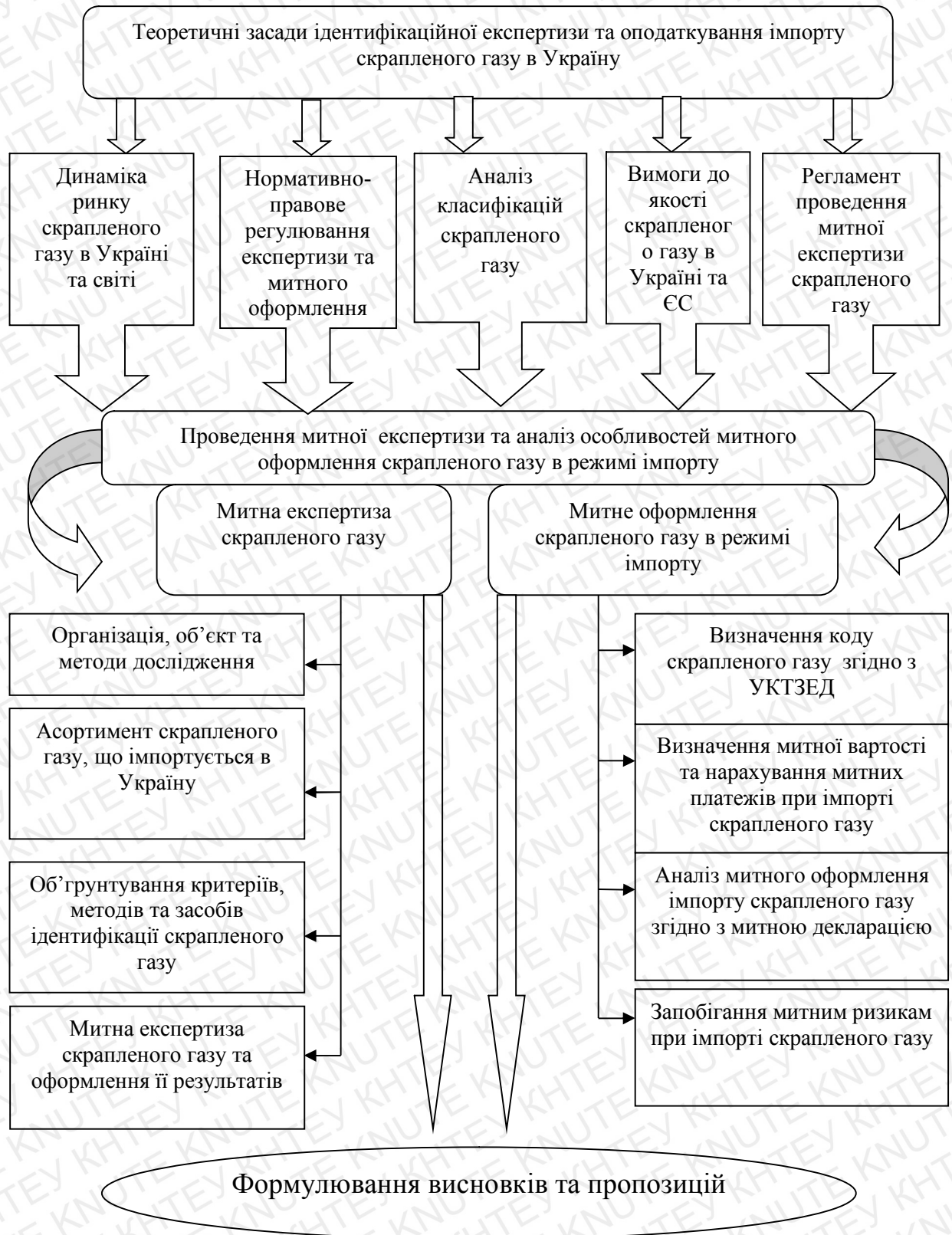

Рис. 2.1. Загальна схема досліджень скрапленого газу при імпорті в Україну

На другому етапі проведено експериментальні дослідження та оформлено результати митної експертизи скрапленого газу, для цього спершу було розроблено критерії та методи для її проведення.

Для проведення митної експертизи були розроблені критерії, які представлені фізико-хімічними показниками, визначальними для класифікації згідно з УКТ ЗЕД.

Дослідження проводилось відповідно до стандартних методик.

- Вміст води. Під час візуального обстеження нафтові скраплені гази, не повинні містити вільної води за температури 0°C та тиску насиченої пари.

- Запах. Запах газу має бути характерним (особливим і неприємним), що виявляється за його 20% концентрації в повітрі від нижньої межі його займистості.

На третьому етапі здійснювався аналіз митного оформлення імпорту скрапленого газу. При цьому визначався код газу вуглеводневого скрапленого паливного згідно УКТ ЗЕД, проаналізовано нарахування митних платежів та особливості митного контролю при імпорті. Також було розроблено профілі ризику при розміщенні об'єкту в митний режим імпорту.

Об'єктом дослідження випускної кваліфікаційної роботи є вуглеводневий скраплений газ марки ПБА виробництва «ПО «Белорусьнефть», країна виробництва Білорусь, що імпортувався в Україну за МД № UA 903020/2018/002392 (додаток Б1).

Експертиза скрапленого газу проводиться з метою визначення хімічного складу, кількісного співвідношення різних хімічних сполук, спрямованого на дослідження об'єкта і повинна відповісти на питання:

- визначення хімічного складу скрапленого газу;
- наявність елементів, що визначає належність до певних груп товарів, які підлягають спеціальному контролю;
- визначення вмісту компонентів в об'єкті;
- ідентифікація товару (речовини) за хімічним складом і співвідношенням компонентів у ньому.

З метою встановлення характеристик товару, необхідних для його митного оформлення, органи доходів і зборів можуть письмово, у тому числі з використанням засобів інформаційних технологій, затребувати з підприємств-виробників, суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та громадян наявну у них техніко-технологічну документацію про склад, фізико-хімічні властивості товарів, інформацію про основні технологічні стадії їх виробництва та призначення.

Розглянемо організацію митної експертизи скрапленого газу на прикладі МД № UA 903020/2018/002392:

1. Замовником експертизи виступає Енергетична митниця ДФС, митний пост «Центральний», який надсилає запит на проведення експертизи за постановою про призначення експертизи у справі про порушення митних правил від 29.03.18. № 106 (лист від 03.04.18 №28-70-60-38/403).

2. Об'єктом експертизи є проба товару, заявленого як: «Газ вуглеводневий скраплений паливний. Масова частка компонентів у % складає: пропан – 41,29; ізобутан – 13,77; бутан – 41,22; 34.111 тис. л. при температурі 15 градусів за Цельсієм.

3. Взяття проб (зразків) скрапленого газу було здійснено посадовою особою митниці, яка здійснювала митний контроль зазначеної партії газу. За результатами було складено акт встановленої форми, до якого було додані необхідні супровідні документи.

3. Підставою для направлення запиту на проведення експертизи є спрацювання АСАУР з необхідністю проведення форми митного контролю за кодом 905-3.

4. Мета подання запиту – здійснення контролю правильності класифікації та достовірності декларування обсягів імпортованого пального в одиниці виміру тис.л. шляхом перевірки густини при температурі 15°C.

Отже, для проведення дослідження об'єктом було обрано газ вуглеводневий скраплений паливний торговельної марки «Белорусьнефть» (Білорусія) з фізико-хімічними характеристиками, які є визначальними для

встановлення коду згідно УКТ ЗЕД. Дослідження обраних показників проводилось згідно чинної нормативної документації на газовому хроматографі Хроматек Кристалл 5000.1 №051609. Згідно робочої інструкції експертів ДПМЕ. Організація дослідження складається з основних трьох етапів на завершення яких сформовані висновки та пропозиції.

Експертиза скрапленого газу проводилась в Департаменті податкових та митних експертиз. Порядок проведення митної експертизи регулюється наказом Міністерства фінансів України №1058 від 16.12.2016 р. «Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку».

2.2. Асортимент скрапленого газу, що імпортується в Україну

Асортимент скрапленого газу, що імпортується в Україну та реалізується на внутрішньому ринку, в першу чергу буває 2 видів: скраплений природний газ та скраплений нафтовий газ.

Скраплений природний газ або LNG – це природний вуглеводневий газ, який за нормальних температури й тиску навколишнього середовища перебуває в газоподібному стані, але за дуже низької температури переходить у рідинний стан, що полегшує його зберігання і перевезення[20].

Скраплений нафтовий газ або LPG – це очищений і підготовлений нафтовий газ, переведений під впливом високого тиску в рідинний стан (пропан-бутанова суміш). Останній є більш розповсюдженим і на ринку України та використовується переважно як паливо для двигунів внутрішнього згорання автомобілів.

Асортимент скраплених газів, що переміщуються через митний кордон України, включає розподіли за: країною виробництва, призначенням, хімічним складом (рис.2.2).

Рис. 2.2. Класифікація асортименту скраплених газів, що переміщуються через митний кордон України

Проаналізуємо асортимент скрапленого газу, що імпортується в Україну.

Пропан використовується для систем газопостачання, які експлуатуються в Україні, найбільш підходящим є технічний пропан (C_3H_8), так як він має високу пружність парів аж до мінус $35\text{ }^{\circ}\text{C}$ (температура кипіння пропану при атмосферному тиску - мінус $42,1\text{ }^{\circ}\text{C}$). Навіть при низьких температурах з балона або газгольдера, наповненого пропаном, легко відбирати потрібну кількість парової фази в умовах природного випаровування. Це дозволяє встановлювати газові балони зі зрідженим пропаном на вулиці взимку і відбирати парову фазу при низьких температурах.

Бутан (C_4H_{10}) – більш дешевий газ, але відрізняється від пропану низькою пружністю парів, тому застосовується тільки при позитивних температурах. Температура кипіння бутану при атмосферному тиску - мінус $0,5^{\circ}C$ [20].

Суміш пропану і бутану технічних (СПБТ) використовується у комунально-побутовій сфері.

Згідно ДСТУ 4047-2001 розрізняють такі марки скрапленого газу:

- ПТ (пропан технічний) - вміст пропану не менше 75%;
- СПБТ (суміш пропан-бутану технічна) - вміст бутану не більше 60%;
- БТ (бутан технічний) - вміст бутану не менше 60%.
- ПБА (пропан-бутан автомобільний) - вміст бутану не більше 60%.

Найбільшими імпортерами скраплених газів в Україну виступають такі країни, як Росія, Білорусь, Казахстан (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Найбільші країни та компанії-експортери скрапленого газу в Україну

країна	Назва компанії
Росія	Роснефть
Білорусь	Білоруснафта, Мозирський і Новополоцький НПЗ
Казахстан	Тенгизшевройл

Найбільшими Українськими виробниками скраплених газів є Укрнафта, Укргазвидобування і Укртатнафта продають скраплений газ тільки двох марок - СПБТ (основна частина) і БТ (набагато менше). Разом з тим, найбільшим вітчизняним виробником скрапленого газу (LPG) є ПАТ «Укргазвидобування».[13].

2.3. Обґрунтування критеріїв, методів та засобів ідентифікації скрапленого газу

Ідентифікація скрапленого газу при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності полягає у визначенні відповідності кодів згідно УКТ ЗЕД та належності до певного виду продукції відповідно до заявлених характеристик.

Визначальними для класифікації скраплених газів згідно з УКТЗЕД є густина при температурі 15 °С, хімічний склад та масова частка пропану, пропілену, метану, етану, етилену, бутану, бутилену, ізобутану. Ці критерії і показники були покладені в основу ідентифікації скрапленого газу (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Критерії, засоби та методи для проведення митної експертизи скрапленого газу

Назва критерію (показника)	Засоби дослідження	Метод дослідження
Найменування товару	Маркування товару, товаросупровідні документи (ТСД), специфікація	Аналітичний
Фірма-виробник	Маркування, ТСД	Органолептичний
Країна походження	ТСД, сертифікат походження, митна декларація	Органолептичний, аналітичний
Хімічний склад та масова частка (вміст): - етану, мас.% - пропану, мас.% - і-бутану, мас.% - н-бутану, мас.% - бутену-1, мас.% - і-пентану, мас.%	Паспорт якості виробника	Інструментальний (газова хроматографія)
Густина за т-ри 15 °С, кг/м ³	Паспорт якості виробника	Розрахунковий

Для здійснення ідентифікації скрапленого газу необхідно визначити:

- критерії та показники, за якими його можна ідентифікувати і віднести до конкретного товару;
- методи, за допомогою яких проводиться перевірка критеріїв ідентифікації;
- засоби – нормативна документація, що описує відповідні значення критеріїв ідентифікації та методи їх визначення.

Критерії ідентифікації скрапленого газу дозволяють ототожнювати найменування представленого товару з найменуванням, що вказане на маркуванні, описом, наведеним в графі 31 МД, товаросупровідних документах та технічній документації. [24].

Відповідні підрозділи ДПМЕ встановлюють склад основних компонентів за допомогою лабораторних методів дослідження.

Ідентифікація компонентів скрапленого газу проводиться на газових хроматографах на колонах різної полярності. Хроматографічна колонка найважливіша частина установки (хроматографа); в ньому відбувається розділення аналізованої суміші на основні компоненти. Колонки, що використовуються в нашій практиці, поділяються на дві групи: насадочні та капілярні. Відрізняються вони один від одного довжиною, внутрішнім діаметром, способом заповнення, ємністю та ефективністю поділу.

Ідентифікувати скраплений газ можливо лише із застосуванням хроматографічної експертизи.

Ідентифікують компоненти порівнянням положення їхніх піків на хроматограмі проби і на хроматограмі стандартних зразків складу або за значеннями відносних часів утримування. По закінченню дослідження на таблиці Хроматографа вичічуються відповідні показники, які фіксуються в журналі та акті проведення експертизи[21].

2.4. Митна експертиза скрапленого газу та оформлення її результатів

Митна експертиза скрапленого газу - це спеціальне науково-практичне дослідження, яке проводиться експертом з метою вирішення задач митної справи.

При здійсненні експертизи в митній справі вирішується цілий комплекс загальних задач фіскального, контрольного, економічного, правоохоронного, статистичного і захисного характеру.

Експертиза скрапленого газу проводиться Департаментом податкових та митних експертиз в рамках провадження у справі про порушення митних правил.

Експерт повинен мати базову відповідну освіту, знати основи митної справи, експертизи, знати ринкову кон'юнктуру стосовно досліджуваних матеріалів і виробів, а також повинен мати високу кваліфікацію. Кваліфікація експерта залежить від його інформаційної активності і компетентності — професійної, кваліметричної культурної.

Проведення експертизи скраплених газів пов'язане з певною специфікою відбирання проб і подальшого їх дослідження.

На штуцер пробовідбірника з випробовуванням газом нагвинчують гайку з чистою сухою відвідної трубкою. Відкриваючи нижній клапан (у пробовідбірнику типу ПГО-400 - впускний клапан) вертикально розташованого пробовідбірника, обережно наливають скраплений газ через трубку в чистий сухий відстійник. При наливанні кінець трубки утримують під поверхнею заповнюваної рідини, відстійник наповнюють до мітки 100 см³.

Швидко встановлюють мідний дрот в пробку з вати, нещільно вставлену в горло відстійника. Дрот запобігає перегріванню рідини і її кипіння з викидом і сприяє рівномірному випаровуванню скрапленого газу, а пробка з вати не пропускає в відстійник вологу з повітря.

Після випаровування основної маси при температурі навколишнього середовища і припинення помітного випаровування рідини відстійник поміщають у водяну баню з температурою $(20 + 1) ^\circ \text{C}$ і витримують 20 хв при цій температурі. Після цього вимірюють обсяг залишку з точністю до 0,1 см³.

Якщо обсяг рідкого залишку перевищить норму, то випробування повторюють з подвійної кількості знову відібраної проби.

При проведенні повторних і арбітражних випробувань відстійник заповнюють скрапленням газом через охолоджуючий змійовик. Змійовик встановлюють в посудину для охолоджуючої суміші, забезпечений термометром, охолоджують до температури на кілька градусів нижче температури кипіння основного компонента проби і приєднують до пробовідбірників або пробоотборної точці.

Відкриваючи вентиля на Пробовідбірники або пробовідбірній точці і змійовику, промивають змійовик зрідженим газом. Потім відстійник наповнюють пробой скрапленого газу, що виходить зі змійовика, до мітки 100 см³, не допускаючи викиду проби з відстійника. Далі повторюють операцію випаровування газу і вимірюють кількість рідкого залишку за вищезазначеним методом

Якщо в зрідженому газі є вільна вода, то після випаровування газу вона залишається на дні і стінках відстійника. Якщо експерт не впевнений в візуальній ідентифікації вільної води в рідкому залишку її наявність визначають за допомогою водорозчинного індикатора. Для цього в відстійник вносять суху скляну паличку або дріт кілька кристалів тимолового синього. У вуглеводневому рідкому залишку тимоловий синій розчиняється і не забарвлюється.

Фарбування рідини вказує на наявність води. У лужному середовищі тимолового синій забарвлюється в синій колір.

Для визначення наявності луку в рідкому залишку допускається застосовувати в якості індикатора фенолфталеїн. У відстійник додають 100

см3 дистильованої води, попередньо перевіреної на нейтральність, і 2-3 краплі фенолфталеїну. При відсутності забарвлення розчину в рожевий або червоний колір фіксують відсутність лугу, при фарбуванні розчину - фіксують присутність лугу.

Два результати визначення, отримані одним експертом, визнаються достовірними (з 95%-ю довірчою ймовірністю), якщо абсолютна розбіжність між ними не перевищує 0,1%.

Проаналізуємо проведення митної експертизи. До експертизи було пред'явлено проби товару, заявленого як: «Газ вуглеводневий скраплений паливний марки ПБА (пропан-бутан автомобільний). Масова частка компонентів, %: пропан: 41,29; ізобутан: 13,77; бутан: 41,22; 34,111 тис.л. при температурі 15°C» Виробник РУП «ПО «Белорусьнефть» згідно акту про взяття проб і зразків товарів для митного оформлення).

Використовуючи обрані критерії, показники, засоби та методи ідентифікації проводимо митну експертизу представлених проб. Проби надійшли у вигляді прозорої безбарвної рідини зі специфічним запахом, яка містилась у двох металевих контейнерах під тиском, вміст близько 1л в кожному. На контейнери накладено митне забезпечення 903/006, з маркувальними етикетками, які відповідають наказу Міністерства фінансів України від 02.12.2016 №1058. Цілісність упаковки та митне забезпечення не порушено.

Один контейнер, обраний довільним чином, відкрили для подальшого дослідження, інший залишено в якості контрольної проби.

Дослідження виконувалось за такими методами:

1. Визначення вуглеводневого складу (газовий хроматограф Хроматек Кристалл 5000.1 №051609). Розбіжність між паралельними вимірюваннями компонентів не перевищує значень, які регламентуються ГОСТ 10679-76 [28].

2. Визначення густини за розрахунковим методом (прилад газовий хроматограф Хроматек Кристалл 5000.1 №051609). Точність вимірювань відповідає ГОСТ 28656-90 та ДСТУ 8973:2013[29,30].

Отримані результати наведені в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

**Критерії, засоби та методи для проведення митної експертизи
скрапленого газу**

Назва критерію (показника)	Отримане значення
Найменування товару	Газ вуглеводневий скраплений паливний (пропан-бутан автомобільний)
Фірма-виробник	РУП «ПО «Белорусьнефть»
Країна походження	Білорусь
Вміст етану, мас.%	2,30
Вміст пропану, мас.%	41,57
Вміст і-бутану, мас.%	14,17
Вміст н-бутану, мас.%	34,59
Вміст бутену-1, мас.%	0,88
Вміст і-пентану, мас.%	0,47
Вміст н-пентану, мас.%	0,02
Густина за t -ри 15 °С, кг/м ³	536,279

Аналіз наведених в табл. 2.3 даних дає змогу зробити висновок, що надану пробу ідентифіковано як суміш газів вуглеводневих скраплених (зріджених) з масовою часткою пропану – 41,57; і-бутану – 14,17; н-бутану – 34,59; бутену-1 – 0,88; і-пентану – 0,47; н-пентану – 0,02; при густині за T 15°С, кг/м³. Код УКТЗЕД відповідно 2711 1397 00.

За результатами дослідження (аналізу, експертизи) складається висновок за встановленою формою (дод. А) згідно з Порядком взаємодії

структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Департаментом податкових та митних експертиз [33].

У верхній частині висновку вказано: Державна фіскальна служба України Департамент податкових та митних експертиз, підрозділ що проводив експертизу: Управління експертиз та досліджень хімічної та промислової продукції. Вказано також адресу підрозділу ДПМЕ: Україна. 04073, м. Київ-73, пр-т. Степана Бандери, 8, тел./факс: (044) 426-44-80.

Далі міститься номер Висновку № 142005701-0326, дата його складання – 24 квітня 2018 року.

Відомості відображено в наступних підрозділах документу:

1. Замовник: Енергетична митниця ДФС, митний пост «Центральний»,
2. Запит про проведення дослідження (аналізу, експертизи)/постанова про призначення експертизи у справі про порушення митних правил:

Запит від 29.03.2018 № 106, лист від 03.04.2018 №28-70-60-38/403.

3. Об'єкт(и) дослідження (експертизи) та реєстраційний(і) номер(и):

Товар, зазначений в гр. 31 МД №UA903020/2018/002392 як:

Газ вуглеводневий скраплений паливний марки ПБА (пропан-бутан автомобільний» масова частка компонентів, %: пропан: 41,29; ізобутан: 13,77; бутан: 41,22. 34,111тис.л. при температурі 15 град. С. Торговельна марка «Белоруснефть», виробник: РУП «Производственное объединение «Белоруснефть».

4. Підприємство/громадянин: ТОВ «Октоб-ЛПГ».

5. Виробник: РУП ПО «Белоруснефть»

6. Акт про взяття проб (зразків) товарів/протокол про одержання проб і зразків для проведення експертизи у справі про порушення митних правил: Акт про взяття проб (зразків) товарів від 29.03.18 б/н.

7. Супровідні документи (копії):

- МД ІМ 40 ДЕ від 28.03.18 №UA903020/2018/002392;
- Контракт від 07.12.2017 №WG-LPG 5;

- рахунок-фактура від 27.03.2018 № 1986;
- Інвойс від 26.03.2018 №PI-2/WG-LPG 5/1 046;

8. Підстава для направлення запиту/постанови: спрацювання АСАУР за ФМК 905-3.

9. Мета подання запиту/постанови: здійснення контролю правильності класифікації та достовірності декларування обсягів імпортованого пального в одиниці виміру тис.л. шляхом перевірки густини при температурі 15°C.

10. Завдання для дослідження (аналізу, експертизи):

- визначення густини при температурі 15°C, хімічного складу та масової частки пропану, пропілену, метану, етану, етилену, бутану, бутилену, ізобутану.

11. Дослідження (аналіз, експертиза):

11.1. Опис проб (зразків) товару: на дослідження до ДПМЕ ДФС проби надійшли у вигляді прозорої безбарвної рідини зі специфічним запахом, яка містилась у двох металевих контейнерах під тиском, вміст близько 1л. в кожному. На контейнери накладено митне забезпечення 903/006, з маркувальними етикетками, які відповідають вимогам наказу Міністерства фінансів України від 02.12.2016 №1058. Цілісність упаковки та митне забезпечення не порушено.

Один контейнер, обраний довільним чином, відкрили для подальшого дослідження, інший залишено в ДПМЕ ДФС в якості контрольної проби.

11.2. методи дослідження (аналізу, експертизи):

1. Визначення вуглеводневого складу (газовий хроматограф Хроматек Кристалл 5000.1 №051609). Розбіжність між паралельними вимірюваннями компонентів не перевищує значень, які регламентуються згідно ГОСТ 10679-76.

2. Визначення густини за розрахунковим методом (прилад газовий хроматограф Хроматек Кристалл 5000.1 «051609»). Точність вимірювань відповідає ГОСТ 28656-90 та ДСТУ EN ISO 8973:2013[30].

У пункті 11.3 висновку наведено результати дослідження (аналізу, експертизи). Визначений фізико-хімічний склад наведений в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Фізико-хімічний склад проби скрапленого газу

Назва показника	Показники товару згідно наданих паспортів якості	Фактичні показники проби
Вміст етану, мас.%	Масова частка компонентів у %: сума метану, етану та етилену 2,73; пропану 41,29; ізобутанів 13,77; н-бутану 41,22; бутиленів 0,42. Густина при 15°C – 540 кг/м ³	2,30
Вміст пропану, мас.%		41,57
Вміст і-бутану, мас.%		14,17
Вміст н-бутану, мас.%		34,59
Вміст бутену-1, мас.%		0,88
Вміст і-пентану, мас.%		0,47
Вміст н-пентану, мас.%		0,02
Густина за T 15°C, кг/м ³		536,279

За результатами проведених досліджень наданої проби встановлено наступне. Надану пробу продукту ідентифіковано як суміш газів вуглеводневих скраплених (зріджених).

Відсотковий вміст компонентів та густина, визначених в процесі дослідження наведено в таблиці 2.4.

Далі у Висновку експертизи вказано, що дослідження проводилось у межах компетенції експертів, міститься примітка, що результати дослідження є чинними для наданих проб (зразків) товарів, підписи експертів.

Таким чином, результати експертизи газу вуглеводневого скрапленого було оформлено Висновком № 142005701-0326, від 24 квітня 2018 року, за встановленою формою (дод. А). Отримані результати митної експертизи повинні бути використані при здійсненні митного оформлення партії скрапленого газу, від якої бралися проби.

РОЗДІЛ 3

МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ В РЕЖИМІ ІМПОРТУ

3.1. Визначення коду скрапленого газу згідно з УКТ ЗЕД

Важливою складовою системи митного регулювання є правильна класифікація і кодування товарів, оскільки від неї залежить обґрунтоване нарахування і стягнення митних платежів.

Відповідно до статті 69 Митного кодексу України, товари при їх декларуванні підлягають класифікації, тобто у відношенні товарів визначаються коди відповідно до класифікаційних угруповань, зазначених в українській класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД) [58].

Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД) складається на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів і затверджується Законом України «Про Митний тариф України» [7]. В УКТЗЕД товари систематизовано за розділами, групами, товарними позиціями, товарними підпозиціями, найменування і цифрові коди яких уніфіковано з Гармонізованою системою опису та кодування товарів.

Для того, щоб правильно визначити єдину з кількох позицій, розроблені Основні правила інтерпретації УКТЗЕД. Ці Правила наводяться в передмові до товарної номенклатури. Таких правил шість: перші чотири регламентують порядок визначення товарної позиції (перші чотири знаки коду), визначають порядок віднесення товару до певної товарної позиції. п'яте правило стосується класифікації упаковки, футлярів, тари тощо. шосте правило застосовується після того, як визначено товарну позицію. Вказані правила застосовуються послідовно[42].

Для митного оформлення в режимі імпорту скрапленого газу декларантом в графі 31 поданої попередньої та в наступних до попередньої

митних деклараціях зазначено: «Газ вуглеводневий скраплений паливний марки ПБА (пропан-бутан автомобільний» масова частка компонентів, %: пропан: 41,29; ізобутан: 13,77; бутан: 41,22. 34,111 тис.л. при температурі 15 град. С. Торговельна марка «Белоруснефть», виробник: РУП «Производственное объединение «Белоруснефть» (додаток Б).

Для встановлення характеристик товару, які є визначальними для його класифікації згідно з УКТ ЗЕД, було проведено дослідження (експертизу) в відповідному відділі ДПМЕ. Митна експертиза скрапленого газу та оформлення її результатів розглянуто в розділі 2.

Під час митного контролю та митного оформлення газу вуглеводневого скрапленого уповноваженою особою Енергетичної митниці ДФС було перевірено правильність визначення коду згідно УКТ ЗЕД на основі інформації зазначеної в графі 31 поданої митної декларації, даних товаросупровідної документації та експертного висновку ДПМЕ.

Скраплений газ відноситься до групи непродовольчих товарів. Ретельно вивчивши розділи УКТ ЗЕД, в яких знаходяться непродовольчі товари (розділи V-XVIII), скраплений газ відносяться до розділу V «Мінеральні продукти» [50].

Проаналізувавши групи 25-27 розділу V, в яких знаходяться: сіль; сірка; землі та каміння; штукатурні матеріали, вапно та цемент, руди, шлаки та зола, палива мінеральні; нафта та продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні.

Скраплений газ класифікується на рівні перших двох знаків як палива мінеральні (група 27 «Палива мінеральні; нафта та продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні») [50].

Група 27 містить в собі велику кількість мінеральних речовин, та продуктів їх переробки. Саме тут виділена окрема товарна категорія «Гази нафтові та інші вуглеводні в газоподібному стані:» (2711) [50].

Сирі газоподібні вуглеводні (скраплені) або в газоподібному стані, добути як природні гази, з нафти, або одержані хімічним шляхом згідно з УКТЗЕД включаються до товарної позиції 2711.

Згідно з поясненнями до товарної позиції 2711, зазначеними в Поясненнях до УКТЗЕД, до таких газів, зокрема, належать:

- 1) метан і пропан, навіть у тому випадку, коли вони знаходяться в чистому вигляді. Наприклад, метан чистий (CAS 74-82-8) класифікується в товарній позиції 2711 19;
- 2) етан та етилен чистотою менш як 95 % (етан та етилен чистотою не менш як 95 % включаються до товарної позиції 2901);
- 3) пропен (пропілен) чистотою менш як 90 % (пропен чистотою не менш як 90 % включається до товарної позиції 2901);
- 4) бутан, що містить менш як 95 % н-бутану та менш як 95 % ізо-бутану. Бутан, що містить не менш як 95 % н-бутану чи ізо-бутану, включається до товарної позиції 2901. Наприклад, н-бутан чистий (CAS 106-97-8);
- 5) бутени (бутилені) та бутадієни чистотою менш як 90 %. (Бутени та бутадієни чистотою не менш як 90 % включаються до товарної позиції 2901);
- 6) суміші пропану та бутану.

Вищевказаний процентний вміст сполук в товарі обчислюється відповідно до об'єму для газоподібних сполук або в одиницях маси для скраплених продуктів.

До товарної позиції 2711 не включаються:

- 1) окремі вуглеводні визначеного хімічного складу, крім метану і пропану, у чистому чи технічно чистому стані (товарна позиція 2901). Для етану, етилену, пропілену, бутану, бутенів і бутадієнів існують спеціальні критерії ступеня їхньої чистоти, які визначені в Поясненнях до товарної позиції 2901 (Пояснення до УКТЗЕД);
- 2) зріджений (скраплений) бутан у контейнерах, використовуваний для заповнення або повторного заправлення сигаретних чи аналогічних

запальничок, місткістю не більш як 300 см³ (крім тих, які є невід'ємною частиною сигаретних чи аналогічних запальничок (товарна позиція 3606);

3) частини сигаретних чи аналогічних запальничок, що містять зріджений (скраплений) бутан (товарна позиція 9613).

До цього, зауважуємо, що в групі 29 згідно з пунктом (b) примітки 1 за УКТЗЕД не класифікуються суміші двох або більше ізомерів ациклічних сполук (аліфатичних) таких, в яких атоми вуглецю з'єднані між собою в прямі або розгалужені ланцюги без утворення циклів. Наприклад, суміш вуглеводневого газу, що складається з н-бутану (70 %), ізо-бутану (25 %) загальною чистотою 95 %, класифікується за УКТЗЕД у товарній підпозиції 2711 13, проте, ізо-бутан (CAS 75-28-5) чистотою 95 % або більше класифікується в товарній підпозиції 2901 10.

Суміші вуглеводневих газів товарної позиції 2711 класифікуються відповідно до Основного правила інтерпретації УКТЗЕД 3 (b). Наприклад, скраплена суміш бутану (70 - 80 %) з пропаном (30 - 20 %), для використання як паливо, класифікується згідно з УКТЗЕД у товарній підкатегорії 2711 13 97 00.

	27	11	13	97	00
Група «Палива мінеральні, нафта та продукти її перегонки»					
Товарна позиція «Гази нафтові та інші вуглеводні в газоподібному стані/скраплені:»					
Товарна підпозиція «бутани»					
Товарна категорія «для інших цілей»					
Товарна підкатегорія «Інші»					

Рис. 3.1. Класифікаційні рівні визначення коду скрапленого газу згідно з УКТ ЗЕД

При прийнятті класифікаційних рішень необхідно враховувати інформацію щодо відсоткової частки вмісту для кожного з компонентів газової суміші, яка повинна обов'язково зазначатись при декларуванні товару, наприклад, вуглеводневий зріджений газ, що складається з метану - 0,2 %, етилену - 1,2 %, пропану - 68 %, бутану - 30,6 %. Товар, призначений для використання як паливо, класифікується в товарній підкатегорії 2711 12 97 00 як пропан. Зазначення вмісту сполук в суміші, наприклад, таким чином: пропан та бутан - 51 %, метан, етан - 49 %, не дозволяє провести однозначну класифікацію товару.

Однозначна класифікація згідно з УКТЗЕД природного газу може бути здійснена лише на підставі документально підтвердженої інформації щодо фізичного стану, в якому перебуває газ, що зазначається у сертифікатах якості виробника, товаро-супровідних документах, висновках лабораторних досліджень тощо.

Таким чином, визначений код скрапленого газу – 2711 13 97 00, відповідає заявленій в митній декларації інформації.

3.2. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті скрапленого газу

Митною вартістю товарів, які переміщуються через митний кордон України, є вартість товарів, що використовується для митних цілей, яка базується на ціні, що фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари.

Розглянемо правильність визначення митної вартості та нарахування митних платежів на прикладі МД № 903020/2018/002392 (додаток В), яка заповнювалась на основі супровідних документів, та була подана декларантом уповноваженій особі Енергетичної митниці ДФС з метою митного оформлення газу вуглеводневого скрапленого.

Перелік документів, які були використані для визначення митної вартості на партію скрапленого газу згідно з МД UA903020/2018/002392 наведений в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Перелік документів, які були використані для визначення митної вартості на партію скрапленого газу згідно з МД UA903020/2018/002392

Код	Номер документа	Дата	Назва документа
0380	1986	27.03.18	Рахунок фактура
0380	PI – 2/WG LPG 5/1 046	26.03.2018	Інвойс
3007	26/0318-1	26.03.18	Документ, що підтверджує вартість перевезення товару
M4100	WG-LPG 5	07.12.17	Зовнішньоекономічний договір (контракт) купівлі-продажу товарів подання якого для митного оформлення не супроводжується поданням пов'язаних з ним посередницьких (зовнішньоекономічних та/або внутрішніх) договорів

7 грудня 2017 року між українським підприємством «Октоб-ЛПГ» та підприємством «Белоруснефть» був укладений зовнішньоекономічний договір (контракт) № WG-LPG5 купівлі-продажу газу вуглеводневого скрапленого. Договір (контракт) складено згідно наказу Міністерства економіки з питань європейської інтеграції України №201 від 06.09.01 р «Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів)».

Згідно інвойсу №28-3820 (додаток Е) фактурна вартість газу вуглеводневого скрапленого складає 34700,00EUR. Зазначена вона в графі 42 МД № UA903020/2018/002392.

В графі 22 поданої для оформлення МД № UA903020/2018/002392 наведена загальна сума за рахунком. При цьому, у лівому підрозділі графи зазначено відповідно до класифікації валют літерний код валюти, у якій складено подані рахунок-фактури (інвойс) та додаток до зовнішньоекономічного договору (контракту) – EUR. А в правому підрозділі графи 22 продубльовано інформацію графи 42 – 6391,74 EUR. Курс євро на дату подання попередньої декларації складає 32,55664000 грн за 1 EUR (додаток М).

В графі 20 МД № UA903020/2018/002392, згідно поданому зовнішньоекономічному договору (контракту) купівлі-продажу № WG-LPG 5 (додаток Н), зазначені умови поставки газу вуглеводневого скрапленого – FCA м. Речниця, Білорусь. Де, в першому підрозділі графи наведено скорочене літерне найменування умов поставки згідно з класифікатором умов поставки – FCA, а в другому підрозділі графи зазначено літерний код альфа-2 країни, на території якої міститься географічний пункт доставки товарів, відповідно до класифікації країн світу та назва цього географічного пункту – ВУ Речниця (додаток М).

Згідно з Правилами ІНКОТЕРМС 2010 FCA м. Речниця, Білорусь (франко-перевізник), означає, що контрактна ціна за товар включає в себе суму вартості самого товару і експортного митного оформлення цього товару з оплатою експортних мит і інших зборів, без вартості доставки (фрахту) до покупця.

Базис поставки FCA Інкотермс 2010 покладає на продавця обов'язки щодо завантаження товару на транспорт в місці відправлення та по виконанню експортних митних процедур для вивезення товару з оплатою експортних мит і інших зборів, однак продавець не зобов'язаний виконувати митні формальності для ввезення товару, сплачувати імпорتنі мита або

виконувати інші імпорتنі митні процедури при ввезенні, (тобто імпортер має забрати товар у продавця в м. Речиці, Білорусія).

В довідці про транспортні витрати №26/03/18-1 від 26.03.2018 зазначено, що вартість доставки вантажу згідно договору №20/03/18-ТП за маршрутом м. Речиця до перетину митного кордону Нові Яриловичі (Україна) складає 2000.00 грн. Ця сума враховується при визначенні митної вартості (додаток П).

Митна вартість газу вуглеводневого скрапленого, наведена декларантом у графі 45 МД № UA903020/2018/002392 (додаток М), визначалась згідно інформації з поданого інвойсу № PI 2/ WG-LPG 5/1 046 (додаток Е) та довідки про транспортні витрати (додаток П). Загальна формула визначення митної вартості представлена в формулі 3.1.

$$MB = FB * KB + VD + VP + BV \quad (3.1)$$

де, FB – фактурна вартість;

KB – курс валюти на дату подання МД до оформлення;

VD – витрати на навантаження, розвантаження, перевантаження і страхування до пункту перетину митного кордону України;

VP – витрати, додатково понесені покупцем;

BV – брокерські витрати.

Вартість товару – 2100093,58 грн. Вартість транспортування товару перевізником (резидентом України) за маршрутом Речиця – Чернігів становить 2 000 грн., Курс НБУ на дату подання імпортером МД – 32,5566400 грн. за 1 євро. Фактурна вартість товару становитиме 208093грн. ($\sim 6391,7400 \times 32,55664000$).

Розрахуємо митну вартість товару: 208093 грн. + 2000 грн. = 210093 грн. Саме сума 210093,58 грн. і буде базою для нарахування митних платежів.

Митна вартість, яка зазначена у валюті України та є основою для нарахування митних платежів, визначена за допомогою першого методу

визначення митної вартості, про що зазначено в графі 43 поданої до оформлення МД №UA903020/2018/002392 (додаток Б1).

З урахуванням визначеної митної вартості, ставки акцизного податку та податку на додану вартість, у графі 47 поданої МД наведені відомості про нарахування митних платежів (табл.3.2).

Таблиця 3.2

**Нарахування митних платежів при імпорті скрапленого газу
(графа 47 МД-2 №UA903020/2018/002392)**

Вид	Основа нарахування	Ставка	Сума	СП
020	210093,58	0	0,00	01
092	34,111	52EUR	57748.06	01
028	267841.64	20%	53568.33	01

В першій колонці графі 47 «Вид» зазначено код виду платежу відповідно до класифікатора видів надходжень до бюджету. Для нарахування мита на товари, що ввозяться на територію України суб'єктами господарювання код виду платежу – 020, для нарахування акцизного податку – 092, а для нарахування податку на додану вартість з товарів, ввезених на територію України суб'єктами господарювання – 028 (додаток Б1) [8].

У другій колонці «Основа нарахування» графі 47 зазначена митна вартість газу вуглеводневого скрапленого з графі 45 МД – 210093,58 грн.

У третій колонці «Ставка» графі 47 зазначено:

- при нарахуванні акцизного податку, установлений законодавством розмір ставки– 52 EUR за тис.л. [8];
- при нарахуванні податку на додану вартість, розмір ставки ПДВ – 20%.

У колонці «Сума» графі 47 МД №UA903020/2018/002392 зазначено нараховані суми ввізного мита та податку на додану вартість (додаток М).

Сума податку на додану вартість розраховується за формулою 3.1.

$$\text{ПДВ} = \frac{(B + A_{\text{п}}) * П}{100\%} \quad (3.1)$$

де, В – митна вартість товару, грн;

А_п – сума акцизного податку, грн;

П – ставка ПДВ, %

Сума податку на додану вартість становить 53568,33 грн (3.2).

$$\text{ПДВ} = \frac{(210093,58 + 57748,06) \times 20}{100\%} = 53568,33 \text{ грн} \quad (3.2)$$

Згідно класифікатора способів розрахунку, у п'ятій колонці «Спосіб платежу» графі 47 МД №UA903020/2018/002392 при нарахуванні податку на додану вартість та акцизного податку зазначено код 01 – сплата митних платежів у безготівковій формі (додаток Б1) [8].

В графі «В» поданої до митного оформлення МД №UA903020/2018/002392 вказані подробиці розрахунків, а саме код виду платежу та сума платежу, яка сплачена – 028/267841,64 грн., код ЄДРПОУ одержувача та особи відповідальної за фінансове врегулювання – 41439424.

Отже, під час митного оформлення поданої МД №UA903020/2018/002392, уповноваженою особою Енергетичної митниці ДФС було перевірено правильність визначення митної вартості та нарахування митних платежів. Митна вартість газу вуглеводневого скрапленого складала 210093,58 грн та була визначена декларантом першим способом визначення митної вартості з урахуванням фактурної вартості (208093грн.), умов поставки (FCA, ВУ Речиця), транспортних витрат (2000 грн), курсу валюти (32,55664000грн за 1 EUR).

Митні платежі нараховуються декларантом або іншими особами, на яких покладено обов'язок із сплати митних платежів, самостійно, крім випадків, якщо обов'язок щодо нарахування митних платежів відповідно до Митного Кодексу України, Податкового кодексу України та інших законів

України покладається на органи доходів і зборів. Нарахування сум митних платежів здійснюється у валюті України.

При нарахуванні митних платежів застосовуються ставки, що діють на день подання органу доходів і зборів митної декларації на товари, а в разі якщо митне оформлення здійснюється без подання митної декларації - на день його здійснення.

Суми митних платежів при імпорті скрапленого газу, нараховані органом доходів і зборів, підлягають сплаті до державного бюджету платником податків безпосередньо на єдиний казначейський рахунок.

Суми цих платежів сплачуються в готівковій формі через касу органу доходів і зборів чи фінансової установи або у безготівковій формі через фінансову установу, крім випадків, передбачених МКУ та законами України.

Контроль за правильністю визначення митної вартості скрапленого газу здійснюється посадовою особою Енергетичної митниці ДФС що здійснює такий контроль, за погодженням з керівником підрозділу митного оформлення (заступником керівника, старшим зміни). Відповідне погодження засвідчується шляхом проставлення підпису на роздрукованому переліку митних формальностей за митною декларацією, поряд з відомостями про виконання митної формальності за напрямком контролю митної вартості.

Керівник підрозділу митного оформлення (заступник керівника, старший зміни) здійснює погодження невідкладно в межах строку, передбаченого статтею 255 Кодексу, крім випадків, коли такий строк може бути перевищений на час, необхідний для подання додаткових документів відповідно до частини третьої статті 53 Кодексу в межах передбаченого нею строку, перебіг якого припиняється з моменту отримання митницею (митним постом) таких документів чи письмової відмови декларанта або уповноваженої ним особи у їх наданні, а також з урахуванням вимог статті 55 МКУ.

Аналізуючи проведені митні платежі можна встановити наступне: митна вартість, тобто сума 210093,58 грн. буде основою для нарахування митних платежів. Акцизний податок нараховано за специфічною ставкою у

розмірі 57748,06 грн. ПДВ розраховано за ставкою 20% у розмірі 53568,33 грн. Загальна сума митних платежів, яку необхідно сплатити при ввезенні скрапленого газу в Україну становить 111316,39 грн.

3.3. Аналіз митного оформлення імпорту скрапленого газу згідно з митною декларацією

Всі товари й транспортні засоби, що переміщуються через митний кордон України, підлягають митному контролю та митному оформленні. Митний контроль та митне оформлення проводиться одночасно та разом являють собою митні формальності.

Єдиний порядок виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів встановлено наказом Міністерства фінансів України №631 від 30.05.2012 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» [5].

Метою митного оформлення є забезпечення дотримання встановленого законодавством України порядку переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, а також забезпечення статистичного обліку ввезення на митну територію України, вивезення за її межі і транзиту через її територію товарів.

Відповідно до українського митного законодавства, митне оформлення - це сукупність дій, пов'язаних з пропуском в Україну чи за її межі товарів, переміщуваних через митний кордон України. Митне оформлення проводиться шляхом здійснення відповідних митних процедур. Митні процедури - це здійснення контролю за дотриманням порядку переміщення товарів, їх огляд, оформлення документів, накладення митного забезпечення, перевірка правильності заповнення вантажної митної декларації, нарахування сум, що підлягають сплаті, підготовка статистичних даних та інші дії, що виконуються митними органами України відповідно до законодавства

України в галузі митної справи. Загальна схема митного оформлення скрапленого газу зображена на рис. 3.2.

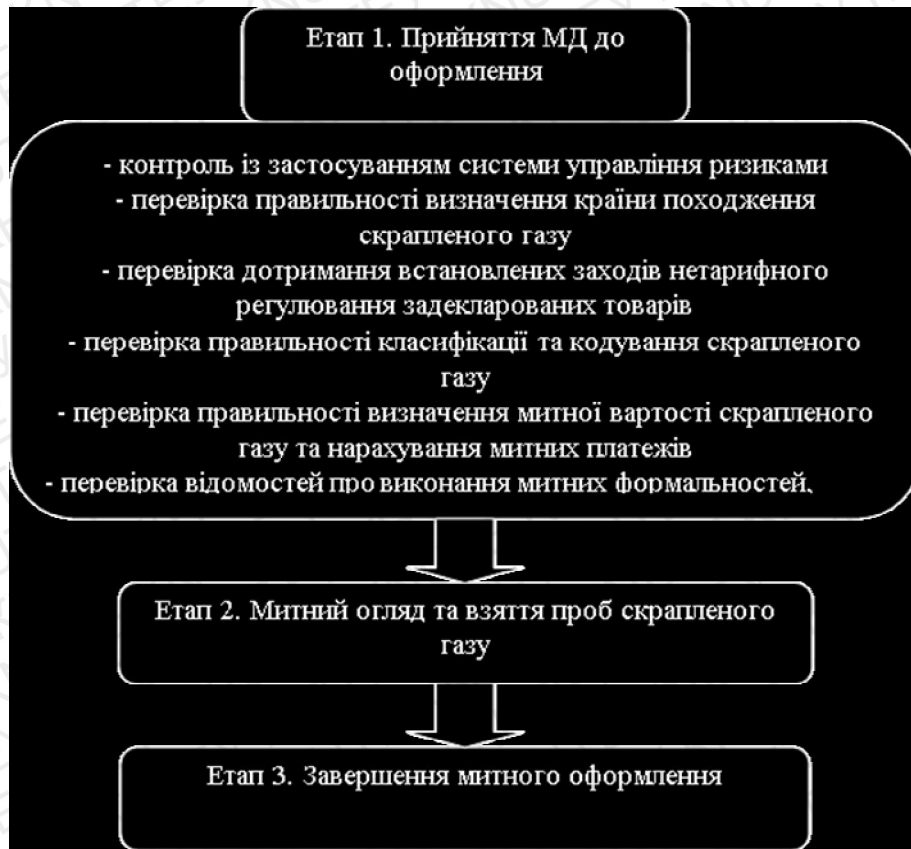

Рис. 3.2. Загальна схема митного оформлення скрапленого газу

Проаналізуємо поетапно порядок митного оформлення скрапленого газу.

З метою проведення аналізу ризиків та прискорення виконання митних формальностей, декларантом митному органу ДФС України, в зоні діяльності якого скраплений газ був пред'явлений для митного оформлення, подана попередня МД № UA903020/2018/002392, яка містить всі необхідні дані для пропуску скрапленого газу на митну територію України на кордоні.

Для забезпечення їх доставки до митниці призначення, підраховані митні платежі, які підлягають сплаті для випуску газу вуглеводневого скрапленого у вільний обіг на території України (графа 47 та графа В).

У графі наводяться відомості про нарахування митних платежів. Якщо за МД нараховуються та справляються єдиний збір та/або плата, то відомості про їх нарахування наводяться у цій графі ЄАД.

У першій колонці «Вид» проставляється код платежу, який стягується. Відповідно до класифікатору видів надходжень до бюджету:

020 – мито на товари, що ввозяться на територію України суб'єктами господарювання.

092 – акцизний податок на товари, що ввозяться на територію України суб'єктами господарювання.

028 – Податок на додану вартість з товарів ввезених територію України суб'єктами господарювання.

У колонці «Ставка» зазначаються відповідні ставки: мито – 0%, Акцизний податок – 52 EUR за тисячу літрів, ПДВ – 20%.

У колонці «Сума» зазначається нарахована сума відповідно митного платежу.

У колонці «СП» проставляється код способу розрахунку, відповідно до класифікатора. «01» - сплата митних платежів у безготівковій формі .

092 – $Ap=34,111\text{тис.л.}\times 52\text{EUR}\times 32.55664000=57748.06$, де

34.111тис.л. – кількість скрапленого газу, що переміщується, згідно МД №UA903020/2018/002392;

32.55664000 – курс валюти на час подання декларації;

028 – Податок на додану вартість, що складає 20%.

$\text{ПДВ}=(\text{Митна вартість}+\text{мито}+\text{Акцизний податок})\times 20\%=(210093,58+57748,06)\times 20\%=53568,33$.

Графа В "Подробиці розрахунків"

Графа заповнюється у разі сплати (застосування заходів забезпечення сплати відповідно до розділу X Митного кодексу України) митних платежів та/або сплати єдиного збору та/або сплати плати.

У графі зазначаються:

- код виду платежу відповідно до класифікатора видів надходжень бюджету, що контролюються митними органами;
- загальна сума платежу за цим кодом, що включає в себе суми відповідного платежу за ЄАД і кожним додатковим аркушем МД, що підлягає перерахуванню до державного бюджету, або на яку надано забезпечення сплати митних платежів;
- якщо митним органом відкрито картку - особовий рахунок платника податків - код за ЄДРПОУ платника - юридичної особи (відокремленого підрозділу юридичної особи резидента або нерезидента, який має власний код за ЄДРПОУ)

Митне оформлення скрапленого газу здійснено за місцем державної реєстрації одержувача, а саме в Енергетичній митниці ДФС, та було розпочато з моменту отримання митним органом електронної митної декларації додаткової до попередньої № UA903020/2018/002392 (ЕМД) та всіх необхідних для здійснення митних формальностей документів (додаток Б).

Реєстрацію ЕМД здійснено шляхом перевірки відповідності формату ЕМД з використанням АСМО в автоматичному режимі та фіксування дати й часу її подання для оформлення. В результаті присвоєно номер № UA903020/2018/002392 (додаток Б).

Факт прийняття ЕМД засвідчено посадовою особою митного органу шляхом проставлення відбитку митного забезпечення із використанням інформаційних технологій.

Контроль із застосування системи управління ризиками здійснено шляхом аналізу поданих документів з метою обрання форм та обсягу митного контролю, достатніх для забезпечення дотримання вимог законодавства України з питань державної митної справи [21].

Подані документи зазначені в графі 44 МД UA903020/2018/002392, висвітлено в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

**Перелік документів, які були подані для митного оформлення
скрапленого газу згідно з МД UA903020/2018/002392**

Код	Номер документа	Дата	Назва документа
0380	1986	27.03.18	Рахунок фактура
0380	PI – 2/WG LPG 5/1 046	26.03.2018	Інвойс
0730	026202	27.03.18	Автотранспортна накладна
0862	1986	27.03.18	Декларація про походження товару
3007	26/0318-1	26.03.18	Документ, що підтверджує вартість перевезення товару
M4100	WG-LPG 5	07.12.17	Зовнішньоекономічний договір (контракт) купівлі-продажу товарів подання якого для митного оформлення не супроводжується поданням пов'язаних з ним посередницьких (зовнішньоекономічних та/або внутрішніх) договорів

Потім уповноважена посадова особа Енергетичної митниці ДФС перевірила правильність визначення країни походження скрапленого газу шляхом співставлення та перевірки даних, зазначених в графі 34 «Код країни походження» – ВУ (Білорусь) з інформацією в сертифікаті про походження товару.

До заходів нетарифного регулювання, які застосовувались до задекларованого скрапленого газу при поміщенні у митний режим імпорту відносяться:

- радіологічний контроль, який вантаж пройшов в пункті пропуску на кордоні, про що свідчить відбиток штампу «Радіологічний контроль ввіз/вивіз дозволено» на автотранспортній накладній (додаток Ж). Та позначення в графі 44 МД коду 5504 (інформація про позитивні результати здійснення радіологічного контролю товарів) (додаток Б).

Потім уповноваженою особою митного органу ДФС здійснюється контроль правильності визначення митної вартості скрапленого газу та нараховуються митні платежі.

Митна вартість скрапленого газу зазначена в графі 45 «Коригування» з урахуванням першого метода визначення митної вартості (графа 43 «Код MBV») та курсу валют на дату подання декларації –32,55664000грн за 1 EUR (графа 23 «Курс валюти»). Під час аналізу та співставлення даних, зазначених в графі 47 «Нарахування платежів» та в графі В «Подробиці розрахунків» посадовою особою митниці перевірено повноту нарахування митних платежів (додаток Б).

Контроль правильності класифікації та кодування скрапленого газу здійснено шляхом співставлення наведених в графі 31 «Опис товарів» МД та в товаросупровідній документації даних з кодом зазначеним в графі 33 «Код товару».

В графі 31 ЕМД № UA903020/2018/002392 зазначено: Графа 31 «Вантажні місця та опис товарів - Маркування та кількість - Номери контейнерів - Кількість та розпізнавальні особливості».

Під номером 1 зазначаються найменування та звичайний торговельний опис, що дає змогу ідентифікувати та класифікувати товар (фізичні характеристики товару в обсязі, достатньому для однозначного віднесення його до коду згідно з УКТ ЗЕД, у кількості знаків, визначеній правилами заповнення графи 33 МД для відповідного митного режиму та особливостей

переміщення). Газ вуглеводневий скраплений паливний марки ПБА (пропан-бутан автомобільний» масова частка компонентів, %: пропан: 41,29; ізобутан: 13,77; бутан: 41,22. 34,111тис.л. при температурі 15 град. С. Торговельна марка «Белоруснефть», виробник: РУП «Производственное объединение «Белоруснефть».

Код скрапленого газу згідно з УКТ ЗЕД – 2711139700 (додаток Б). Ця інформація відповідає даним, які наведені в представленому зовнішньоекономічному договорі (контракті).

За результатами спрацювання профілю ризику АСАУР – 905-3, під час виконання митних формальностей за МД, встановлена необхідність взяття проб (зразків) для направлення на дослідження (експертизу) в ДПМЕ з метою встановлення характеристик, визначальних для класифікації товару згідно з УКТ ЗЕД.

Процедура проведення митного огляду регламентується наказом Міністерства фінансів України №1316 від 12.12.2012 «Про затвердження Порядку проведення огляду та переогляду товарів, транспортних засобів комерційного призначення». Результати проведення митного огляду оформлені в акті про проведення огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів, ручної поклажі та багажу (додаток Г).

Взяті проби (зразки) скрапленого газу в двох примірниках (досліджуваний та контрольний) під митним забезпеченням (пломби №903/006) з маркувальними етикетками направлені до Департаменту податкових та митних експертиз для проведення дослідження (експертизи). За результатами проведеної експертизи експерт відповідного підрозділу ДПМЕ підготував та направив до Енергетичної митниці ДФС висновок №142005701-0326 встановленої форми, який містить повноцінні відповіді на запитання, поставлені митним органом (додаток А1,А2).

Кінцевий етап – завершення митного оформлення. Для цього, в нашому випадку, декларантом була заповнена нова ЕМД № UA903020/2018/002392 (додаток М). В графі 44 нової МД, крім поданих раніше документів,

зазначено акт про проведення митного огляду – код за класифікатором 1701 та висновок Департаменту податкових та митних експертиз – код за класифікатором 1505 (додаток А2).

ЕМД вважається оформленою за наявності внесеної до неї посадовою особою митного органу, яка завершила митне оформлення, в графі D/J відмітки про завершення митного оформлення та засвідчення такої декларації електронним цифровим підписом. (додаток Б1).

Оформлена ЕМД за допомогою автоматизованої системи митного оформлення перетворена у візуальну форму, придатну для сприйняття її змісту людиною, у форматі, що унеможливило у подальшому внесення змін до неї.

Отже, під час проведення митного оформлення скрапленого газу, уповноваженою посадовою особою Енергетичної митниці ДФС було перевірено правдивість та відповідність даних наведених в товаросупровідній документації з інформацією в поданих митних деклараціях. А саме, перевірялась правильність визначення митної вартості та нарахування митних платежів; достовірність даних щодо країни походження, повного опису товару та визначення коду згідно УКТ ЗЕД.

Також за результатами спрацювання профілю ризику АСАУР – 905-3, було проведено митний огляд партії товарів та взяття їх проб (зразків) для направлення на дослідження (експертизу) в Департамент податкових та митних експертиз для визначення коду згідно з УКТ ЗЕД.

3.4. Запобігання митним ризикам при імпорті скрапленого газу.

Митний ризик – це вірогідність реалізації певної митної загрози з прогнозованим або непередбачуваним можливим збитком, а також її можливих наслідків у митній галузі.

Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків регламентується наказом Міністерства юстиції України № 684 від 31.07.2015 «Про затвердження

Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю» [5].

Робота з аналізу, виявлення та оцінки ризиків скрапленого газу здійснюється посадовою особою органу доходів і зборів, що провадить контроль за правильністю визначення митної вартості товарів.

Робота посадових осіб Енергетичної митниці ДФС з аналізу, виявлення та оцінки ризиків скрапленого газу здійснюється шляхом:

1. Вивчення характеристик товару, які впливають на рівень їх митної вартості.
2. Перевірка документів, що містять відомості про вартість перевезення оцінюваних товарів, вивчення маршруту транспортування товарів та перевірки достовірності декларування витрат на транспортування.
3. Перевірки включення/невключення складових митної вартості, у тому числі, на підставі наявної в органу доходів і зборів інформації щодо наявності таких складових митної вартості (результати документальних перевірок, відповіді на запити для встановлення автентичності тощо).
4. Порівняння рівня заявленої митної вартості товарів з наявною в органу доходів і зборів інформацією про рівень цін на скраплений газ, у тому числі сировини, матеріалів та/або комплектувальних виробів, які входять до складу товарів.
5. Порівняння рівня заявленої митної вартості товарів з рівнем митної вартості ідентичних або подібних (аналогічних) товарів, митне оформлення яких вже здійснено.
6. Перевірки наявності взаємозв'язку продавця та покупця.
7. Перевірки інформації, наданої декларантом або уповноваженою особою, при продажу товарів між пов'язаними особами щодо наближеності митної вартості товарів, визначеної основним методом до однієї з операцій, які наведені у частині вісімнадцятій статті 58 МКУ.
8. Перевірки особливостей формування вартості окремих видів товарів.

9. Перевірки рівня заявленої митної вартості товарів при наявності знижок/нарахувань з/до ціни оцінюваних товарів та їх обґрунтування і документальне підтвердження.

10. Перевірки наявності продажу оцінюваних товарів на експорт в Україну.

11. Перевірки наявності ознак підробки документів, які підтверджують митну вартість товарів.

12. Перевірки наявності розбіжностей у документах, які підтверджують митну вартість товарів.

13. Перевірки наявності прийнятих іншими митницями рішень про коригування митної вартості товарів, що ввозились на виконання того ж зовнішньоекономічного договору (контракту) або документа, який його замінює, що й оцінювані товари за результатами спрацювання критерію автоматизованої системи аналізу та управління ризиками.

14. Перевірки та аналізу документів, додатково поданих органу доходів і зборів декларантом або уповноваженою ним особою відповідно до статті 53 МКУ.

При здійсненні заходів, зазначених у попередніх пунктах, дозволяється змінювати їх послідовність та обсяг залежно від характеру зовнішньоекономічної операції та результатів аналізу, виявлення та оцінки ризиків за вже проведеними заходами.

За результатами роботи з аналізу, виявлення та оцінки ризиків посадова особа здійснює заходи, передбачені статтею 54 МКУ[4].

АСАУР – це автоматизована система, функціональними елементами якої є електронні профілі ризику. Застосування її модуля по митних деклараціях дозволяє здійснювати автоматизований аналіз і оцінку ризиків при проведенні митного контролю та оформлення вантажів.

Одним із елементів АСАУР є профілі ризику – сукупність інформації про згруповані об'єкти аналізу ризику, критерії з якими здійснюється вибір

даного об'єкта та про заходи, що необхідно застосувати для запобігання або мінімізації ризиків.

Профіль ризику може бути представлений у формах паспорта профілю ризику і програмного коду профілю ризику. Одночасно з профілем ризику формується аналітична довідка, яка описує розглянуті у профілі ризику області ризику, визначає можливі заходи для подальшої мінімізації ризику.

Сферою ризику для скрапленого газу може бути митний режим, в нашому випадку ІМ – імпорт, також до сфери ризику може бути віднесено характер порушення, а саме: неправильна класифікація товару та неправильні дані про характеристики/властивості, а саме хімічний склад скрапленого газу.

Також при здійсненні аналізу, виявлення та оцінки ризиків щодо митної вартості скрапленого газу, що імпортується в Україну, необхідно враховувати значення котирувань, які публікуються світовими інформаційними агентствами (Platts, Argus тощо), відповідно до періоду поставки товарів та умов договору, регіону експорту, відомості про числові значення складових вартості, розрахованої за формулою, а також практику формування ціни товару залежно від країни експорту, виробника, якості товару тощо.

При здійсненні аналізу, виявлення та оцінки ризиків при імпорті скрапленого газу, потрібно враховувати особливості формування вартості товарів, які реалізуються в порядку біржової торгівлі.

Індикатори ризику та їх значення для профілю ризику № 1-2017 «Контроль правильності класифікації скрапленого газу згідно з УКТЗЕД» наведені в табл. 3.4.

Як свідчать дані табл. 3.4, індикаторами ризику є тип митної декларації (митна декларація, оформлена для режиму імпорту), код скрапелного газу згідно з УКТЗЕД, цін товару та попереднє класифікаційне рішення.

Профіль ризику формує таке повідомлення для інспектора: «Товар № _____. Можлива неправильна класифікація товару з метою заниження митної вартості та митних платежів. Здійснити перевірку документації на товар. За відсутності інформації провести митний огляд та направити товар на лабораторне дослідження».

Таблиця 3.4

**Індикатори та їх значення для профілю ризику № 1-2017
«Контроль правильності класифікації скрапленого газу згідно з
УКТЗЕД»**

Номер індикатора	Назва індикатора	Значення індикатора
1	Тип митної декларації (гр.1 МД)	IM 40
2	Код товару згідно з УКТЗЕД (гр.33 МД)	2711 13 97 00 2711 12 11 00
3	Ціна товару (гр.42 МД)	Цінова база митниці
4	Рішення про визначення коду товару згідно з УКТ ЗЕД (гр.. 44)	1503

На основі цієї інформації посадовій особі митниці пропонуються форми та обсяг контролю, наведені в табл. 3.5.

Таблиця 3.5

**Форми та обсяг контролю при спрацюванні профілю
ризиків № 1-2018 «Контроль правильності класифікації
скрапленого газу згідно з УКТЗЕД»**

Код і назва митної формальності	Вид митної формальності	Поріг ступеня ризику
111-5	Перевірка правильності справляння митних платежів, контроль правильності обчислення, своєчасності та повноти їх сплати.	Обов'язкова Незалежно від ступеня ризику
101-1	Витребування документів, які підтверджують коди товарів згідно з УКТ ЗЕД	Обов'язкова Незалежно від ступеня ризику

905-3	Взяття проб скрапеного газу для проведення досліджень (аналізу, експертизи) з метою встановлення характеристик, визначальних для класифікації скрапеного газу згідно з УКТ ЗЕД	Обов'язкова	У разі необхідності
-------	--	-------------	---------------------

Форми та обсяг контролю, код і назва митної формальності, вид митної формальності, поріг ступеня ризик – ці дані заповнюються відповідно до Класифікатора митних формальностей, що можуть бути визначені за результатами застосування системи управління ризиками, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011 [39].

При спрацюванні профілю ризику посадова особа митниці повинна виконати такі митні формальності (табл. 3.5):

- здійснити перевірку правильності класифікації скрапеного газу згідно з УКТЗЕД;
- витребувати у декларанта документацію (сертифікат якості фірми-виробника, лист фірми-виробника тощо), які підтверджують задекларований код згідно з УКТЗЕД скрапеного газу;
- взяти проби скрапеного газу для направлення їх до ДПМЕ ДФС для проведення експертизи з метою визначення хімічного складу скрапеного газу.

При здійсненні аналізу, виявлення та оцінки ризиків скрапеного газу, який є об'єктом біржової торгівлі, ціну договору щодо товару, який імпортується (вартість операції), без урахування витрат на доставку, комісійних витрат, премії або знижки за фактичну якість товару і премії продавцю необхідно порівнювати зі значенням біржових котирувань за період 10 днів, що передує даті складання рахунка-фактури (інвойсу) або додатку (специфікації) до зовнішньоекономічного договору (контракту).

За відсутності даних про щоденні біржові котирування для аналізу, виявлення та оцінки ризиків використовується інформація про середні значення біржових котирувань за календарний місяць, в якому здійснювалось відвантаження товару.

Профіль ризику «Контроль за правильністю визначення коду згідно з УКТ ЗЕД товарів позиції 2711» розробляється з метою запобігання заниження ціни товару, яка впливає на визначення митної вартості.

Отже, для запобігання митним ризикам, при спрацюванні профілю ризику посадова особа митниці повинна виконати такі митні формальності (табл. 3.5):

- здійснити перевірку правильності класифікації скрапеного газу згідно з УКТЗЕД;
- витребувати у декларанта документацію (сертифікат якості фірми-виробника, лист фірми-виробника тощо), які підтверджують задекларований код згідно з УКТЗЕД скрапеного газу;
- Взяти зразки товару (скрапеного газу) для направлення їх до ДПМЕ ДФС для проведення експертизи з метою визначення хімічного складу скрапеного газу.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

За результатами виконання випускної кваліфікаційної роботи можна зробити такі висновки.

Аналіз світового ринку показав, що на сьогоднішній день, зріджений природний газ (LNG) користується значним попитом. За даними International Gas Union (IGU), обсяг міжнародної торгівлі скрапленим газом за 2017 рік склав 252 млн. т, тобто на його частку прийшло близько 10% світового споживання природного газу. За прогнозами Bloomberg New Energy Finance (BNEF), в 2020 році попит на споживання зросте до 280 млн. тонн, а до 2030р. потреби світового ринку можуть збільшитись до 479млн. тонн. За даними щорічного звіту IGU, в 2017 році покупцями LNG стали 35 країн, що є рекордом. Постачальниками виступили 18 країн.

За даними цієї ж компанії 55% закупівель LNG у 2017р. випало на Японію (32,3%), Південну Корею (13,1%), та Китай (10,4%). Також в першу п'ятірку входять такі країни як Індія та Тайвань. Більше 72% обсягів купівлі скрапленого газу в 2017 р. припало на країни Східної і Південно-Східної Азії та Індостан. Серед експортерів домінують такі країни, як Катар, Австралія і Малайзія, частка яких у загальному обсязі продажу скрапленого газу у світі склала 29,9%, 17,2% та 9,7% відповідно.

Найбільшим експортером скрапленого газу у світі є Росія – 259,2 млн. дол. США та Норвегія – 203,8 млн.дол. США. Також в п'ятірку експортерів входять такі країни як Корея, Індія та Нігерія.

Говорячи про джерела формування ринку скрапленого газу України можна констатувати його імпортозалежність. Аналіз даних статистики зовнішньої торгівлі показав, що обсяги сумарного імпорту в Україну скрапленого газу пропану та бутану (ТП 271112 та 271113 згідно з УКТЗЕД) характеризується змінною динамікою. У період з 2013 по 2015 рр. обсяг імпорту скраплених газів знизився майже на 20% з 251,0 до 200,7 млн. дол. США. У наступні 2 роки динаміка імпорту кардинально змінюється. У 2017

р. порівняно з 2015 р. обсяги імпорту скрапленого газу зросли у 2,3 рази до 460,5 млн. дол. США.

Така динаміка зростання пов'язана з тим, що потреби українських споживачів у скрапленому газі з кожним роком збільшуються в першу чергу за рахунок зростання кількості автомобілів, які працюють на цьому виді палива. Проте вітчизняним виробникам не вистачає виробничих потужностей та не вдається досягти такого рівня якості та надійності виробництва, щоб забезпечити ці потреби та конкурувати з іноземними компаніями.

Динаміка імпорту скрапленого газу у натуральному вираженні дещо інша. У 2014 р. було зафіксовано незначне зниження імпорту (на 4,3 тис. тонн) скрапленого газу в Україну, порівняно з 2013 р. У наступний період відбувається суттєве зростання обсягів імпорту: в 1,6 рази – у 2015 р. порівняно з 2014 р., і майже в 1,9 рази у 2016 р. порівняно з 2015 р. Лише у 2017 р. динаміка зростання обсягів імпорту скрапленого газу сповільнилася і склала лише близько 5% порівняно з 2016 р. Головними країнами-експортерами скрапленого газу в 2017 році в Україну стали Білорусь (52%), Росія (25%) та Казахстан (23%).

Аналіз асортименту скрапленого газу показав найбільшу розповсюдженість 2 видів: скраплений природний газ та скраплений нафтовий газ. Скраплений природний газ (LNG) – це природний вуглеводневий газ, який за нормальних температури й тиску навколишнього середовища перебуває в газоподібному стані, але за дуже низької температури переходить у рідинний стан, що полегшує його зберігання і перевезення. LNG реалізується на ринку України у незначеній кількості. Більш розповсюдженим є скраплений нафтовий газ (LPG) – очищений і підготовлений нафтовий газ, переведений під впливом високого тиску в рідинний стан (пропан і бутан) для полегшення зберігання та перевезення.

У такій формі гази зберігаються на нафто- і газопереробних підприємствах; застосовуються в побуті для опалювання, підігріву води і приготування їжі; і як паливо у двигунах внутрішнього згорання автомобілів.

Найбільшими Українськими виробниками скраплених газів є Укрнафта, Укргазвидобування і Укртатнафта продають скраплений газ тільки двох марок - СПБТ (суміш пропан-бутану технічна) і БТ (бутан технічний). Разом з тим, найбільшим вітчизняним виробником скрапленого газу LPG є ПАТ «Укргазвидобування».

Аналіз класифікації згідно з УКТЗЕД показав, що скраплені газы відносяться до розділу V «Мінеральні речовини», групи 27 «Палива мінеральні; нафта та продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні». У товарній позиції 2711 класифікуються «Газы нафтові та інші вуглеводні в газоподібному стані». До таких газів, зокрема, належать: метан і пропан; етан та етилен; пропен (пропілен); бутан; бутени (бутилені) та бутадієни; суміші пропану та бутану.

Визначальними для класифікації скраплених газів згідно з УКТЗЕД є густина при температурі 15 °С, хімічний склад та масова частка пропану, пропілену, метану, етану, етилену, бутану, бутилену, ізобутану. Ці критерії і показники були покладені в основу ідентифікації скрапленого газу.

Митна експертиза скрапленого газу була нами проведена в Департаменті податкових та митних експертиз ДФС України. Порядок проведення митної експертизи регулюється наказом Міністерства фінансів України №1058 від 16.12.2016 р. Для проведення експертизи було відібрано проби товару, заявленого як: «Газ вуглеводневий скраплений паливний марки ПБА (пропан-бутан автомобільний). Масова частка компонентів, %: пропан: 41,29; ізобутан: 13,77; бутан: 41,22; 34,111 тис.л. при температурі 15°С» Виробник РУП «ПО «Белорусьнефть» згідно акту про взяття проб і зразків товарів для митного оформлення).

Дослідження вуглеводневого складу та густини за розрахунковим методом проводилося на газовому хроматографі Хроматек Кристалл 5000.1. Розбіжність між паралельними вимірюваннями компонентів не перевищує нормативних значень.

Аналіз отриманих результатів експертизи дає змогу зробити висновок, що надану пробу ідентифіковано як суміш газів вуглеводневих скраплених (зріджених) з масовою часткою пропану – 41,57; і-бутану – 14,17; н-бутану – 34,59; бутену-1 – 0,88; і-пентану – 0,47; н-пентану – 0,02; при густині за T 15°C, кг/м³. Отримані значення дають змогу присвоїти скрапленому газу код згідно з УКТЗЕД 2711 1397 00.

Аналізуючи нараховані митні платежі можна встановити, що митна вартість склала 210093,58 грн, яка буде основою для нарахування митних платежів. Акцизний податок нараховано за специфічною ставкою у розмірі 57748,06 грн. ПДВ розраховано за ставкою 20% у розмірі 53568,33 грн. Загальна сума митних платежів, яку необхідно сплатити при ввезенні скрапленого газу в Україну, становить 111316,39 грн.

При здійсненні аналізу, виявлення та оцінки ризиків щодо митної вартості скрапленого газу, що імпортується в Україну, необхідно враховувати значення котирувань, які публікуються світовими інформаційними агентствами (Platts, Argus тощо), відповідно до періоду поставки товарів та умов договору, регіону експорту, відомості про числові значення складових вартості, розрахованої за формулою, а також практику формування ціни товару залежно від країни експорту, виробника, якості товару тощо.

Для запобігання ризикам при імпорті нами розроблено профіль ризику №1-2017 «Контроль правильності класифікації скрапленого газу згідно з УКТЗЕД». Індикаторами ризику є тип митної декларації (митна декларація, оформлена для режиму імпорту), код скрапленого газу згідно з УКТЗЕД, ціна товару та наявність попереднього класифікаційного рішення.

При спрацюванні профіль ризику формує таке повідомлення для інспектора: «Товар № __. Можлива неправильна класифікація товару з метою заниження митної вартості та митних платежів. Здійснити перевірку документації на товар. За відсутності інформації провести митний огляд та направити товар на лабораторне дослідження».

При спрацюванні профілю ризику посадова особа митниці повинна виконати такі митні формальності: здійснити перевірку правильності класифікації скрапленого газу згідно з УКТЗЕД; витребувати у декларанта документацію (сертифікат якості фірми-виробника, лист фірми-виробника тощо), які підтверджують задекларований код згідно з УКТЗЕД скрапленого газу; взяти проби скрапленого газу для направлення їх до ДПМЕ ДФС для проведення експертизи з метою визначення хімічного складу скрапленого газу.

За результатами виконання випускної кваліфікаційної роботи можемо зробити такі пропозиції:

- Департаменту таргетингу та управління митними ризиками ДФС України розглянути можливості впровадження у систему управління ризиками розроблений нами профіль «Контроль правильності класифікації скрапленого газу згідно з УКТЗЕД»;
- Департаменту технічного регулювання Міністерства економічного розвитку і торгівлі оновити нормативні документи, які регламентують вимоги до якості та методи контролю скраплених газів в Україні;
- Стимулювати збільшення обсягів виробництва скрапленого газу в Україні для насичення внутрішнього ринку вітчизняною продукцією.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Bloomberg NEF. [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://about.bnef.com/lng-outlook/>
2. База даних Організація Об'єднаних Націй [Електронний ресурс].. – Режим доступу: <https://comtrade.un.org/>
3. Офіційний сайт. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Митний кодекс України: Закон України від 19.09.2013 зі змінами від 19.04.2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/>.
5. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України 30.05.201 № 684. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1360-12>.
6. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/laws/show/z1372-12>.
7. Про Митний тариф України: Закон України від 19.09.2013 № 584-VII. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/584-18>.
8. Податковий Кодекс України: Закон України від 02.12.2010 №2755- VI – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
9. Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України: Постанова Кабінету Міністрів України від від 5 жовтня 2011 р. N 1031. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/postanovi/62472.html>.
10. Майорец М. Сжиженный газ - будущее мировой энергетики. - М.: Альпина Пабlishер, 2013. - 360 с.

11. Скраплений газ: як він може допомогти Україні в умовах газової війни з РФ. [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://texty.org.ua/pg/article/hohobi/read/83677/Skraplenyj_gaz_jak_vin_mozhe_dopomogty_Ukrajini?a_srt=&a_offset=0
12. Скраплений газ як альтернативне паливо. [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://oblgaz.donetsk.ua/uk/mu-produktsiia-ta-posluhy/mu-skraplenij-gaz>.
13. Зріджений газ, або просто пропан. [Електронний ресурс]. – режим доступу: https://rikauto.com.ua/ua/news_full/2701.
14. Мала гірнича енциклопедія : у 3 т. / за ред. В. С. Білецького. — Д. : Східний видавничий дім, 2004—2013.
15. ДСТУ EN 589:2017 Палива автомобільні. Газ нафтовий скраплений. Технічні вимоги та методи контролювання. [Введ. 01.02.2018]. – М. : ДП «УкрНДНЦ», 2017. – 5с.
16. Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку: Наказ Міністерства фінансів України від 02.12.2016 №1058. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1693-16>.
17. ГОСТ 17433-80. Промышленная чистота. Сжатый воздух. Классы загрязненности [Введ. 01.01.1981]. – М. : Издательство стандартов, 1981. – 3с.
18. В. І. Саранчук, М. О. Ільяшов, В. В. Ошовський, В. С. Білецький. Хімія і фізика горючих копалин. — Донецьк: Східний видавничий дім, 2008. — с. 600. ISBN 978-966-317-024-4.
19. Бойко В.С., Бойко Р.В. Тлумачно-термінологічний словник-довідник з нафти і газу. Тт. 1-2, 2004-2006 рр. 560 + 800 с.

20. Органічна хімія: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л.Д. Бобрівник, В.М. Руденко, Г.О. Лезенко. — К.; Ірпінь: ВТФ "Перун", 2005. — С. 143—144.
21. Бережнюк І.Г. Актуальні питання теорії та практики митної справи: монографія / За заг. ред. І.Г. Бережнюка. — Хмельницький. : ПП Мельник А.А., 2013. — 428 с.
22. Данько, Н. П. Яворська // Економіка і суспільство. — 2017. - № 9. — С.391-395. www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/67.pdf.
23. Зовнішня торгівля України із зазначенням основних країн-контрагентів// Митна статистика ДФСУ [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/ms/f3>.
24. Коломієць Т. Методологічні засади ідентифікації товарів / Т. Коломієць, Н. Мережко, В. Осієвська //Товари і ринки. - №2. — 2012. — С. 48-53.
25. Митна декларація як основний документ при здійсненні митного оформлення вантажів: — Режим доступу : idruchniki.com/10140827/ekonomika/vantazhna_mitna_deklaratsiya_osnovniy_dokument_pri_zdiysnenni_mitnogo_oformlennya_vantazhiv.
26. Митна політика та митна безпека України [Текст]/ монографія; за заг.ред. П.В. Пашка, І.Г. Бережнюка. — Хмельницький : ПП. Мельник А.А., 2013. — 338 с.
27. Митна справа: підручник / П.В. Пашко, Н.В. Мережко, О.В. Рождественський ; за заг. ред. П.В. Пашка. — Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. — 548 с.
28. ГОСТ 10679-76. Газы углеводные сжиженные. Метод определения углеводородного состава. [Введ. 01.01.1977]. — М. : Издательство стандартов, 1976. — 6 с.
29. ГОСТ 28656-90. Газы углеводные сжиженные. Расчетный метод определения плотности и давления насыщенных паров. [Введ. 01.01.1991]. — М. : Издательство стандартов, 1991. — 5 с.

30. ДСТУ EN ISO 8973:2013 Гази нафтові скраплені. Розрахунковий метод визначення густини і тиску пари. [Введ. 01.07.2014]. – М. : УкрНДІНП «МАСМА». – 4 –7с.
31. Закон України «Про електронний цифровий підпис» [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/852-15>.
32. Закон України «Про електронний документ» [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/851-15>.
33. Митно-тарифне регулювання в зовнішньоекономічній діяльності як інструмент економічної політики держави / [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.100balov.com/predmet/customs/ukrcustoms/p5.php>>
34. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. Структура Департаменту податкових та митних експертиз. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/pro-sfs-ukraini/struktura-/spetsializovan-departament-/spetsializovana-laboratoriya>
35. Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.04.2012 № 451 .
36. Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 450. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-п>.
37. Положення про Департамент податкових та митних експертиз ДФС: Наказ ДФС від 25.01.2017 № 39 // Офіц. сайт ДФС – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/>.
38. Про виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму: Наказ Мінфіну України від 31.05.2012 №657. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1669-12>.
39. Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення

митних декларацій: Наказ Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitnezakonodavstvo/nakazi/62422.html>.

40. Про затвердження Класифікатора ДФС, митниць ДФС та їх структурних підрозділів: Наказ ДФС України від 19.01.2017 №26. - Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitnezakonodavstvo/nakazi/0989.html>.

41. Про затвердження класифікації країн світу: Наказ Державної служби статистики України від 30.12. 2013 № 426. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2013/426/426_2013.htm.

42. Про затвердження Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України: Постанова Кабміну України від 21.05.2012 №428. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-п>.

43. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua/laws/show/z1372-12>.

44. Про затвердження Порядку роботи відділу митних платежів, підрозділу митного оформлення митного органу та митного поста при вирішенні питань класифікації товарів, що переміщуються через митний кордон України: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 №650. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitnezakonodavstvo/nakazi/62410.html>.

45. Про затвердження Порядку справляння єдиного збору у пунктах пропуску через державний кордон: постанова КМУ №1569 від 24.10.2002.

46. Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: Наказ ДФС від 09.06.2015 № 401. – Режим доступу:<http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/63754.html>.

47. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 № 959-XII. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.

48. Міжнародні правила поставки товарів «Інкотермс-2010». – Режим доступу: <http://www.utsb.kiev.ua/ukr/hlosariy/677-inkoterms.html>

49. Про спрощення і гармонізацію митних процедур (Кіотська конвенція) : Міжнародна конвенція від 18.05.1973 р. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_643.

50. Структура Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності // Офіц. сайт ДФС – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/baneryi/mitne-oformlennya/subektam-zed/klasifikatsiya-tovariv/62667.html>.

51. Сумарний обсяг імпорту та експорту окремих підгруп товарів за кодами товарних позицій за кодами УКТЗЕД // Митна статистика ДФСУ [Електронний ресурс].. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/ms/fl11>.

52. ДСТУ ГОСТ 9293:2009 Азот газоподібний і рідкий. Технічні умови. [Введ. 01.12.2009]. – М. : Держспоживстандарт України, 2009. – 2 – 4с.

53. ДСТУ 4056-2001 “Гази вуглеводневі скраплені. Методи відбирання проб” . [Введ. 01.05.2002]. – М. : УкрНИИ НП «МАСМА». – 5с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=62357

54. Про затвердження Правил безпеки систем газопостачання Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15.05.2015 №285 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0674-15>

55. ДСТУ ГОСТ 9293:2009 Азот газообразный и жидкий. Технические условия. [Введ. 01.12.2009]. – М. : Держспоживстандарт України, 2009. – 2с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://online.budstandart.com/ru/catalog/doc-page?id_doc=50826

56. Про впровадження методичних рекомендацій щодо класифікації окремих товарів згідно з вимогами УКТЗЕД Лист Міндоходів № 6983/7/99-99-24-02-03-17 від 26.03.2014

57. Про затвердження Порядку роботи відділу митних платежів, підрозділу митного оформлення митного органу та митного поста при вирішенні питань класифікації товарів, що переміщуються через митний кордон України: Наказ Міністерства фінансів від 30.05.2012 № 650.

58. Митна політика та митна безпека України : монографія; за заг. ред. П.В. Пашка, І.Г. Бережнюка. – Хмельницький. : ПП. Мельник А.А., 2013. – 338 с.

59. Національний банк України, курси валют – Режим доступу : <https://bank.gov.ua/control/uk/curmetal/detail/currency?period=daily>.

60. Терещенко С.С., Галько С.В. Управління ризиками під час митного контролю товарів // Товари і ринки. – №1. – С. 43-49. – Режим доступу : <https://scholar.google.com.ua/citations?user=v9c4smeaaaaaj&hl=ru>.

61. Булана В. В. Система управління ризиками в митній сфері: сутність та базові принципи/ В. В. Булана, А. І. Брендак, С. А. Попель// Митна безпека. – 2013. - № 2. – С. 12-16.

62. Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності : Наказ Державної фіскальної служби України від 09.06.2015 №401. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/63754.html>.

63. Про затвердження Класифікатора додаткової інформації, необхідної для ідентифікації товарів, що вноситься до електронного інвойсу, який додається до митної декларації, заповненої на бланку єдиного адміністративного документа : Наказ Міністерства фінансів України від 17.09.2012 №998. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1691-12>.